

LKS OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kito mėnesį, išskyrus liepos-rugpjūčio
kairos 82-00. Redakcijos adresas:
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 827-1302

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE
Official Organ Published Monthly
Except July and August
341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207
Tel. 827-1301 Publication No. 214820

Nr. 6

BIRŽELIS — JUNE 1981

Vol. 64

SVEIKINAME L. K. SUSIVIENIJIMO 68 SEIMO ATSTOVUS IR SVEČIUS!

L. K. Susivienijimo Direktorių Taryba ir "Garo" redakcija

MŪSŲ SEIMO IŠVAKARĖSE

Tik kelios savaitės liko iki mūsų Susivienijimo trimetinio seimo. Kai vartysime "Garo" šios laidos puslapius, jau bus pasibaigęs ir laikas, kai dar galima išrinkti kuopų atstovus. Galima spėlioti, kad šiometinis seimas nebus gausus nei atstovais, nei svečiais. Tačiau jo atsakomybė — tokios pat apimties, net jeigu ir iekviename kuopai būtų atstovaujama.

Pagal mūsų konstituciją ir išstatus, Seimas yra vyriausias organizacijos šeimininkas. Jis išklauso ir tvirtina Direktorių tarybos pranešimus, įrenka trejiems metams Direktorių tarybą ir atitinkamas komisijas, nustato gaires ateicių, keičia ar papildo konstituciją ir išstatus, svarsto kuopų ir atskirų narių siūlymus. Žodžiu, seimas yra aukščiausia Susivienijimo institucija.

Kaip žinome, per daugel metų seimai buvo šaukiami kiekveneriais metais. 1918 metais nutarta šaukti juos kas dvejų metų. Praėjusime dešimtmetyje nutarta seimus surentinti — jie šaukiami kas treji metai. Tai padaryta taupumo su netimais, nes kiekvienas seimas — mažai kainuoja ir visai organizacijai, ir atskiriems nariams, kurie išrenkami atstovais. Ypač sunkiai mažesnės kuopoms, nes jų atstovų kelionės išlaidos beveik viškai nepadengiamos iš organizacijos lėšų.

Šiometinis seimas yra reikšmingas istoriniu atžvilgiu — juk šiemet yra jau 95-tieji metai, kai išteigta mūsų Susivienijimas. Liko tik penkeri metai, kai Susivienijimas galės mineti savo šimtmetį. Štai svarbi pareiga vienam nariams, kurie išrenkami atstovais. Ypač sunkiai mažesnės kuopoms, nes jų atstovų kelionės išlaidos beveik viškai nepadengiamos iš organizacijos lėšų.

Pirmieji žingsniai žengti labai lėtai. Netrukus kilo savitarpio ginčai. 1901 metais, taigi prieš 80 metų, išvko skilimąs. Atsiardo du Susivienijimai. Tačiau ir šiandien yra lietuvių, priklausantį abiem Susivienijimam — mūšiškiam ir SLA. Tenka pasidžiaugti, kad savitarpio santykiai tarp abiejų susivienijimų jau daugel metų yra geri, korektiški. Kartais abiejų vadovybių atstovai pasikeičiai ir sveikinimai seimuoose. Abu Susivienijimai dalyvauja Amerikos Lietuvų Tarybos veikloje nuo pat jų išteigimo dienų. Abiejų Susivienijimų pirmininkai (Leonardas Šimutis ir Fortunatas Bagocius) dalyvavo Amerikos lietuvių delegacijoje pas prezidentą F. D. Rooseveltą 1940 metų spalio 15 dieną.

Kalbėdami vien savo Susivienijimo reikalais, mūsų nariai, prieš "jaunesnieji", turėtų stipriau pažvelgti į esamą tikrovę. Kaip bus galima matyti jų vairiose finansinėse apyskaitose, Susivienijimo finansinis saugumas yra tvirtas. Turtais siekiu pustrečio milijono dolerių. Prieš 40 metų džiaugtasi pusantro milijono turtu... Tačiau prieš 40 metų nariai akselius buvo pustrečio kar-

to didesnis, negu šiandien. Nariai skaičius kasmet mažėja. Vie-

nus pasiima Mirties angelas. Kiti patys išsijungia, atsiimdami savo 20-ties metų jmokėjimus.

Naujų narių kažkodél nepajėgiame iutraukti į organizacijos eiles. Dėl tokios padėties galime pakaltinti gal net kiekvienas save. Vieniens trūksta drąsos pakalbinti savo pažystamas, draugus ir net gimines. Kiti nemato reikalo ieškoti naujų narių, teigdam, kad mūsų Susivienijimas pasidare beveik tik ribota draudos organizacija, nebežavendama platiuos vietuomenės iškilesnei veikla.

O vis dėlto mūsų Susivienijimas dar galėtų atlikti svarbų vaidmenį ir religiniame, ir tautiniame gyvenime. Jokia veikla

neįmanoma be atitinkamo finan-

sinto užmugario. Jei Susivienijimas

žinoma, klausti nepalyginti lengviau, negu vykdyti. Tačiau seimo atstovai Rochesterje gal mesti vieną kitą mintį, kaip būtų galima sustiprinti Susivienijimo ateitį. Pranešimų išklausymas ir jų priėmimas ar atmetimas — dar ne veikla. Paeškokime bent vieno, patrauklesnio ir gyvenimiškesnio siūlymo, kurio vykdymas lemtų pasisekimą.

Sveikindami Rochesterje posėdžiausiančio seimo dalyvius, palinkėkime jiems visiems veiksmingo darbo. Seimo dalyvių sudėtis bus skirtingesnė, negu prieš trejus metus Wilkes-Barre apylinkėje. Nebematomu ilgamečio seimų sekretoriuas, visada ramaus, kiekvienam gerai žodži radusio, mūsų "Garo" veteranu redaktoriu Mato Zujaus. Nebesisveikinsim su ilgamečiu Dvasios vadu prelatu Jonu Baltuvėničium-Boll, kurio veide šypsena rodos niekad neišnykdavo, kuriam visada rūpejo surasti visiems priimtinį sprendimą. Nebebus ir keliu kity veikėjui, kurios Aukščiausias per pastaruoju trejus metus jau pasikvietė amžinybėn. Prisimindami juos, pasiryžkime pratęsti jų širdžiai artimus darbus.

j.b.l.

KAS NUTIKO LIETUVOS PRIEŠ 40 METŲ? DIDYSIS TRĒMIMAS Į SIBIRĄ. TAUTOS SUKILIMAS

Šiomet sueina 40 metų nuo dviejų didelių išvykių — nuo pirmųjų lietuvių trėmimų į Sibirą ir nuo viusutinio tautos sukiliimo, kada trumpam buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė ir sudaryta laikinoji vyriausybė.

Tad suktakės proga nukeliaukime į tą netolimą praetą.

Pirmaisiai susipažinkime su šalygomis, kodėl buvo tie vežmai, arba trėmimai į Sibirą?

Sovietų Sajungos okupuoją Lietuvą

Sovietų Sajungo čiulba lasktingal, kad ji nenori nieku nuskriauti, o tik vienam padėti.

Bet yra priešingai. Néra pasaulio kito vilstybės, kuri taip skriaustų kitus. Sovietų Sajunga turi tik vieną tikslą — visus užkarauti, padaryti savo vergais.

Šios Sovietų Sajungos ekspansijos, didžiųjų grobimų pradžioje buvo susidorota su Baltijos valstybėmis.

Nuo 1795 metų Lietuva buvo įjungta į Rusijos imperiją. Pradžioje dar buvo jos varda, bet paskui visai ištrynė iš žemėlapiai ir pavadino Šiaurės vakarų kraftu.

Ši okupacijai truko iki pirmojo pasaulinio karo. Per tą laiką Rusijos žmonės buvo jūkinti, kad Pabaltijo kraštai yra nedaloma Rusijos dalis. Kad ten gyvena

kitos tautos, jiems buvo nesvarbu.

Pirmojo pasaulinio karo metu padėtis pasikeitė: griuvo Rusijos caras, atėjo komunizmas. Griuvo ir Vokietijos kaizeris, atėjo respublikos prezidentas. Lietuva ir kitos dvi Pabaltijo tautos — išskelbė esančios nepriklausomos. Kaimynai tai pripažino ir garantavo sutartimus.

Sovietų Sajunga kiek apsitvarikus pradėjo ieškoti progų, kur galima ką užpulti. Partypo carų valdytos žemės, partypo Lietuvą. Tuoj per savo agentus, per vietinius komunistus pradėjo drumbinti Lietuvos laisvę gyvenimą. Tačiau nepriklausomas Lietuva tada susitvarkė ir chaoso kraštė nebuvo.

Padėtis pasikeitė antrojo pasaulinio karo metu. Prieš pat karo

(nukelta į 4 ps.)

MIRĖ KUN. PETRAS ČINIKAS

Gegužės 22 vakare Oak Park ligoninėje Chicagajo po ilgos ūžties ligos mirė kun. Petras Činikas, MIC, ilgametis "Draugo" administratorius ir marijonų Šv. Kazimiero provincijos tarejas.

Vėliau buvo gimes 1912 sausio 6 Chicaguje. Mokėsi Quigley mažojoj seminarijoje, Maria-

napoly, Marian Hills marijonų kunių seminarijoje ir Marquette universitete Milwaukee, Wis. I marjonų vienuolyne įstojo 1932. Nuo 1933 spalio 17 vienuoliui marijonas. Kunigų išvenčiantis 1939 sausio 22.

Vienuolyne įėjo įvairias pareigas, ilgiausiai buvo Draugo

dienraščio administratoriumi, įsteigė ir redagavo marijonų žurnalą The Marian. Pastaruoju metu sirgo širdimi, nes jau anksčiau buvo gaves du stiprius širdies smogus. Visą savo gyvenimą atidavė lietuviškai spaudai,

buvo Liet. Žurnalistų Sajungos narys.

žodžiai: "Pakelkime savo širdis garbindami Dievą, kad popiežius ir toliau dalyvautų su mūsų kovoje prieš blogą".

Teroristo portretas

Prieš popiežių pasikėsinimą įvykdė Turkijos pilietis Mehmet Ali Agca buvo ten pat Italijos policijos sulaikytas. Jis yra tik 23 m., bet pagal Italijos policijos žinias pritręs ir profesinis teristas. Turkijoje jis buvo nužudės laikraštinių ir už tai buvo nuteistas mirti. Kraštinių mahometonų padedamas jis 1979 iš kalėjimo pabėgo ir atsidrė Irane. Iš čia per Siriją į Iraką atsirado Bulgariją, iš jos V. Vokietiją, o iš čia — Italiją. Vasario Ispanijos Majorca saloj ir, atvykęs vėl į Italiją, pasiūrošė attentatui. Buvo rasti keli skirtinės pavardės užsienio pasai ir įvairios valiutos už 400 dol. Spėjama, kad jis remė tarptautinė teroristų organizaciją, gal net ir Iran Chomeini. V. Vokietijos policija jį įtaria ten įvykdžius dvi politines žmogžudystes. Jis jau 1979 pabėgdamas iš Turkijos grasinė nužudyti ten lapkičio mén. atvykusį popiežių. Tardymo metu jis prisipažinės esąs propalestinietis komunistas, George Habash pasekėjas. Habash yra palestiniščių teroristų vadasis.

Kas saugo popiežių?

Gegužės 6 popiežius Jonas Paulius II, kalbėdamas su nesenai į ūžicarų gvardiją priimtais nariais, priminė, kad jie yra prisiekę mirti ginant Šventajį sostą, bet gegužės 13 tik apie 30 pėdų nuo popiežiaus buvę ūžicarų gvardijos nariai neturėjo jokios progos savo kūnais užstoti popiežių nuo teroristo kulkų.

(nukelta į 3 ps.)

Kauno vyskupas Liudvikas Povilonis popiežiui Jonui Paului II dovanė iš gintaro padarytą mozaiką — Šv. Jono Krikštytojā.

GARSAS

Published Monthly except July and August

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA

341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207 Tel. 827-1351

Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

P.O. Box 32 (71-79 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

Subscription \$2.00 per year Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnės ir korespondencijos) redakcija laisvo savo nuožiura.
Neapausdintus raštus gržina tik patremas autoriams prasent.

\$2.00 of Insurance premium per year is applied to subscription of Garsas

LIETUVOS VARDAS DIDŽIOJOJE SPAUDOJE

Didžiuosiuose laikraščiuose vis pasitaiko išsamesnių straipsnių apie Lietuvą ir jos Baltijos kaimynes, Latviją ir Estiją. Pavyzdžiu, Bostono išeinās dienraštis Christian Science Monitor palyginti ne retai išsieda savo korespondentų Maskvoje pranešimus iš Vilniaus, Rygos ir Talino. Būna pranešimų ir milijoninių tiražų turinčiuose žurnaluose, kaip Time, Newsweek ir US News and World Report. Ir abu sostinės dienraščiai, Washington Post ir Washington Star, išsieda savo korespondentų pranešimus apie Baltijos valstybes. Nuo jų neatslieka ir Washingtono kaimyniniame Baltimorēs mieste leidziamas dienraštis Baltimore Sun.

Balandžio 22 d. Baltimore Sun išsidojo ilgoką, per tris skiltis žemėlapiais iliustruotą straipsnį apie Baltijos valstybių diplomatinį astovavimą Washingtone. Straipsnį paruošė dienraščio biuras Washingtone. Jau pačioje straipsnio antrašteje nurodoma, kad Baltijos valstybių pasiuntinė Jungtinė Valstybės esančios akibrošta Sovietų Sąjungai. Reagano administracija savo tokiai pareiškimas rodanti griežtesnę politiką negu ankstesnė Sovietų Sąjungos atžvilgiu ir drauge tyliai tēsianti Maskvos pasmerkimo politiką, kurios laikomasi jau 40 metų.

Jungtinės Valstybės pažymi Baltimore Sun, ir toliau pripažinta diplomatius ir diplomatines misijas trijų Baltijos valstybių, kurias Sovietų Sąjunga smurtu aneksavo 1940 metais. Laikraštis cituoja Valstybės Departamento Baltijos reikalams pareigūną Tomas Long pasakius, kad Jungtinė Valstybės politika yra pagrįsta giliu įsipareigojimu principu, jog nevalia išnaikinti valstybines tapatybes.

Anot Baltimore Sun, Jungtinės Valstybės periodiškai susiduria su Sovietų Sąjunga Baltijos valstybių klausimais. Pavyzdžiu, Sovietai buvę aiškiu susierzinę, kai Madride vykstančioje Helsinkio susitarimų peržiūros konferencijoje Amerikos delegatas iškėlė Baltijos valstybių klausimą. Nežūrint Baltijos pasiuntinės personalo mažo skaičiaus, tik po du kiekvienoje — rašo Baltimore Sun, jos atrodo erzinčios Sovietinę pasiuntinę su 270 asmenybe su 270 asmenybe.

nės mišios nesancios ambasados, nė pasiuntinybės, nes ambasadorių gali paskirti tik valstybės galva, o tokiu autoriteto darbar nėsa.

Šiuo metu baltų diplomatinėms pasiuntinybėms vadovauja asmens veikla charge d'affaires titulu. Kaip laikraščiu Baltimore Sun nurodė valstybės departamento pareigūnas Thomas Longo, praėjusias metais patvirtintą naują politiką, leidžianti dabartiniams Baltijos diplomatom parinkti savo išpėdinius.

Baltijos diplomatų, tėsiai Baltimore Sun, yra iutraukti į valstybės departamento oficialiai pripažintų, akredituotų diplomato sąrašą ir kviečiamą į visas vietas funkcijas ligyai su visais kitais diplomatais. "Žinoma, mes jų nesodiname šalia Sovietinio ambasadoriaus Dobrynino", pasakės valstybės departamento pareigūnas. O kitas šaltinis nurodės, kad jokių konfrontacijų tarp Baltijos ir Sovietinių diplomatom nevyksta, nes jie atrodė vengia viens su kita susitikti. Laikraštis dar pažymi, kad Baltijos diplomatai išduoda savo valstybės pasus, kuriais labai didžiuojasi naujai atvykstantieji iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

J.B.L.

ŠAUNI ŠOKIŲ ŠVENTĖ AMERIKOS RYTUOSE

Malonu rašyti apie džiugius ikykius, bet malonius, kai jie liečia lietuviškas reikalus. Viejas iš tokių — gegužės 31 Hartforde puikiai pavykusi Amerikos Rytinio Pakraščio taurinių šokių šventė. 2000 su virsum žiūrovų žavėjos 360 šokėjų iš Baltimore, Boston, Brockton, Hartford, New Jersey, New York, Philadelphia, Rochester, Washington ir Worcester puikiai atliktais tautinius šokais. Ypač džiaugsmingai sutiki palydėti vaikų grupių pasirodymai.

Tiek rengėjų, tiek šokėjų, tiek ir žiūrovų nuotaika buvo tikrai šventinė. Prie jos pristaikė ir oras.

Šventę išskirtinai pagerbė JAV prezidentas Ronald Reagan, savo ir žmonos vardu pasveikinas šventes rengėjus ir dalyvius.

Mūsų gražus lietuviškas jaujas savo ištvėrmės parodymu, kultūringu elgesiu, paklusnumu, gražiu tarpusavje sugenyviniu, pagarbą vyresniems ir vadovams užspinelė mūsų visų pagarbos ir padėkos. Užtarnautai jais gali didžiuoti tevai ir vadovai.

Pasisekusios šventės atgarsiai, tikriausiai, pasieks ir pavergtą Lietuvą. Ir tai bus dar vienas skaudus smūgis okupantui ir vienam kitiem, taip trokstantiem mūsų nutaupimo, gi broliam ir sesēm pavergtøj tévynéj šviesus vilties spindulėlis.

Laiminga šventės globėja, LB Hartford apylinkės valdyba, šventės ruošimo komiteto pirmyninku pakvietusi Alfonsą Dziką.

Jis ir jo sudarytas komitetas, kantriai ir sutartinai dirbdami, neapvylė jais pasitikėjusiu.

1937 Lietuvai Rygo laimėjus Europos krepšinio meistrių vardą, rinktinės kapitonas Felikas Kriaucūnas Kauno geležtysto susirinkusiai juos pasveikinti miniai tik tiek pasakė: "Padarėm ką galėjome ir ko jūs norėjote". Tik tiek pasakė ir Alfonsas Dzikas, jis ir jo vadovajam komitetą su laimėjimu paseivkinusiu šių eilučių autoriui.

J. Beniūnas

PREZIDENTAS SVEIKINA LIETUVIŲ ŠVENTĘ

Ronald Reagan, JAV prezidentas, iš Baltijų Rūmų atsiuntė Alfonsui Dzikui, Lietuvii Rytinio Pakraščio Tautinių Šokių šventės rengimo komiteto pirmininkui, sveikinimo laišką, kurį ištisai čia perduodame Darbininko skaitytojam:

Dear Mr. Dzikas:

Nancy and I are delighted to extend our greetings and best wishes on the occasion of the Lithuanian Folk Dance Festival in Hartford, Connecticut, May 31.

Americans of Lithuanian ancestry can take particular pride in the many contributions they have made to the cultural heritage of America. Our nation is indebted to the peoples of

MILIJONINEI PETICIJAI — 60 METU

Gegužės 30 dieną sukonė 60 metų, kai Jungtinė Valstybės lietuvių delegacija Washingtone įsteikė šalies prezidentui vieno milijono amerikiečių parašais parematą prašymą pripažinti atsisteigusią Lietuvą de jure.

Amerikos lietuvių delegaciją su dr. Ignu Klimu iš Philadelphijos ir kunigu Jonu Jakaiciu iš Worcesterio priešakyje 1921 metų gegužės 30 dieną Baltuojuose Rūmuose priėmė tuo metinis prezidentas Warrenas Hardinas. Drauge su prezidentu buvo ir valstybės sekretorius Charles Hughes. Amerikos lietuvių delegacijos parašai buvo surinkti visoje šalyje. Tie pasirasti lapai buvo sudėti į 146 knygas. Parašai rinkti keliolika mėnesių. Juos sutvarkius, laukta tinkamo momento jiems įteiktai. Drauge su lietuvių delegacija tada éjo ir latvijai bei estijai atstovai. Delegacijos narius prezidentui Hardingu pristatė kongresmanas Chandler iš New Yorko. Jis jau gerokai anksčiau skatinės vyriausybę pripažinti Lietuvą pilnateise nepriklausomą valstybę.

Jungtinė Valstybės vyriausybė, kurių pirmojo pasaulinio karoo metais vadovavo demokratas Woodrowas Wilsonas, Lietuvos pripažinimą vis dels. Amerikos lietuvių jau 1918 metų kovo mėnesį kreipėsi į jį, prašydami tuoju pripažinti Lietuvą de jure. Buvo aišku, ar bent atrodė, kad didelę kliūtį pripažinimui sudarė užsilikė carinės Rusijos astovas Washingtone Bachmetevas. Vyriausybės sluoksniuose buتا žmonių, kurie ilgą laiką remė "vieningos ir nedalimos Rusijos" idėją. Todėl Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių pasiryžimas gyventi laisvai ir nepriklausomai ne iš karto buvo teisingai suprastas. Kadangi Jungtinė Valstybės lietuvių buvo žymiai daugiau, negu latvijai ir estijai, lietuviams ir teko svarbusis vaidmuo siekiant Amerikos de jure pripažinimimo ne tik atskirūsiai Lietuvai, bet ir jos kaimynams, Latvijai ir Estijai.

Dar Versalio taikos konferencijoje Amerikos lietuvių astovams teko dėti didžiules pastangas ginti Lietuvos teises, ieškant draugų ne tik Prancūzijos, Anglijos ir Italijos delegacijose, bet ir prezidento Wilsono patarėjų gretose. Turėta daug pritarimo Kongrese, bet sunkiausiai buvo įtikinti prezidentą Wilsoną ir valstybės departamento, kuris laikėsi labai konservatyviškai. Nors prezidentas Wilsonas skelbė visų tautų laisvę, bet kažkodel jis nesiskubino išgirsti trijų Baltijos tautų balsą.

many nations for the legacy they have brought to us, and we Americans have become a richer people because of it.

With warm personal regard and, again, our best wishes.

Sincerely,

RONALD REAGAN

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE JULY 12(15)1981

Milijonas parašų už Lietuvos pripažinimą buvo vienas tų didžiųjų darbų, kuriuos atliko Amerikos lietuvių, siekdami pagelbėti savo ir savo tėvų žemei grįžti į nepriklausomų valstybių šeimą, už kurios ribų jai buvo lemta vargti net 120 metų. Šiandien, po 60 metų, Amerikoje lietuvių su pagarbą mini any laiku lietuviškas pastangas. Drauge jie ir ryžtasi testi savo pastangas dabartiniuose žygiuose pagelbėti Lietuvai ir vėl susilaikti laisvės ir valstybinės nepriklausomybės dieną. J.B.L.

— Ateitininkų kongresas Chicago Jaunimo Centre vyks rugpjūčio 4-7.

— Baltieji Rūmai paskelbė, kad Jack Burges (lietuvis Brugys iš Penn.) paskirtas prezidento specialiu asistentu. Jis tarkaus kaip viešiųjų reikalų direktorė Elizabeth Dole pavaduotojas. Jo žinio bus ryšiai su bizniso pasauliu, darbininkija, žemės ūkio organizacijom. Be to, jis bus ryšininkas su JAV katalikais ir etninėmis grupėmis.

REIKALINGI TIKRI ADRESAI

60 — Gigon, Dorothy
85 — Sukalis, Stefanija
91 — Miklatonis, Marcele
94 — Averka, Alvira, Francis & Stefanija
94 — Martinkienė, Birutė
94 — Paliulis, Česlova, Bronius & Algimantas
94 — Birdulytė, Julia
94 — Dumas, Anna
94 — Mažeika, Adèle C.
94 — Razwad, Saverie
94 — Kamantauskas, Ona
100 — Tamkevičius, Vladas
100 — Jurkschat, Anna and Gustav
108 — Morfoot, Marian
141 — Drevinskas, Grasilda
141 — Svirtunas, Ona
141 — Sužiedelis, Viktorija
142 — Janušis, Paul P.
160 — Rudys, Kestutis
165 — Ramanaukas, Austra
222 — Kazickas, Juozas
222 — Bachy, Pauline
222 — Serbenta, William J.
222 — Klimas, Ronald S.
222 — Dowski, Aldona
270 — Stumbrys, Anthony
300 — Mikėnas, Alfonsa & Margarita
303 — Sabalauskienė, Alena

SUSIVIENIJIMO SEIMUI PAKEISTAS VIEŠBUTIS

L.K. Susivienijimo seimas šiemet vyks Marriott viešbutyje, Rochester, N.Y. Anksčiau buvo skelbtas kito viešbučio vardas.

Viešbučio kambariam rezervuoti korteles Susivienijimo centras išsiunti kuopų sekretoriui ir delegatui. Jei Jūs vykstite į seimą ir negavote tokios kortelių, tai galite pasinaudoti čia pridedama atkarpa. Jų galite pasiūsti viešbučiui su savo rezervacija. Galite rezervuoti kam-

bari ir per telefoną, tik primininkite, kad dalyvaujate "Lithuanian Catholic Alliance" seime.

Kitaip negausite pritaikytos nuolaidos.

Visos rezervacijos viešbutyje turi pasiekti iki 1981 birželio 29.

Adresas Marriott, US 15 at N.Y.S. Thruway Exit 46, P.O. Box 9912, Rochester, N.Y. 14623.

Užsakant telefonu: Marriott Reservations, Area Code 800: 288-9290 Toll Free.

NAME	DAY ARRIVING	DATE	
COMPANY	DAY DEPARTING	DATE	
All Reservations Must Be Received Not Later Than Three Weeks Prior To Scheduled Arrival Date			
Please reserve the following accommodations:			
☐ 1 person - 1 bed	\$36.00	☐ 2 persons - 2 beds	\$36.00
Total number of rooms _____ (For Suite Requests — Phone Hotel Direct)			
PLEASE PRINT BELOW			RESERVATIONS WILL BE HELD UNTIL
			6:00 P.M. UNLESS GUARANTEED BY
My reservation will be guaranteed by:			
☐ American Express			☐ Master Charge
☐ Diners Club			☐ BankAmericard
☐ Carte Blanche			☐ \$25.00 Deposit
Credit Card Number			
Phone Number			

Marriott
716/359-1800

Rytinio pakraščio pirmojo tautinių šokių šventė, gegužės 31 Hartforde jaunimas šoka "Suk, suk ratelj". Nuot. M. Banevičius

LIETUVIŲ SUKAKTIES MINĖJIMAS JAV SENATO RŪMUOSE

Washingtone, JAV senato rūmuose, gegužės 14 išvyko labai gerai pasiekęs minėjimas 30 m. sukakties nuo Amerikos Balse įvestos radio informacijos paragta Lietuvai. Minėjimą suruošė Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvų Taryba, kuri daug prisidėjo, kad tos lietuviškos programos Amerikos Balse buvo įvestos.

I minėjimą susirinko tiek amerikiečių pareigūnų ir vadovaujančių lietuvių, kad buvo sunkti juos sutalpinti į salę. Daug šiltos nuotaikos jnešė minėjimą globojės sen. Charles H. Percy. Be daugeliu kiti, dalyvavo sen. Paul Sarbanes (Md.), sen. S. I. Hayakawa (Calif.), atstovų rūmų užsienio reikalų komiteto pirm. kongresmanas Clement Zablocki (Wisc.), kongr. Millicent Fenwick, specialus prezidento pavaduotojas Jack Burgess, valstybės sekretorių pavaduotojas James Montgomery, valstybės departamento Rytų Europos reikalų padaliniu direktorius Peter Bridges, Pabaltijo skyriaus direktorius Thomas Longo, USA International Communication Agency direktorius John Shirley, Amerikos Balo dir. William Hartman, Europos skyriaus vadovas Hans Holzapfer, Estijos gen. kons. New Yorke Ernst Jaakson ir eilė kiti pareigūnai.

Dalyvavo Lietuvos atstovas

dr. St. Bačkis su žmona, Amerikos Balo lietuvių skyriaus personalas ir daug vadovaujančių žmonių iš Vliko, Alto, Lietuvių Bendruomenės.

Minėjima pradėjo Alto pirm. dr. K. Šidlauskas, sveikindamas dalyvius ir pabrėždamas, kad tarp Rytų ir Vakarų vyksta radijo karas ir kad Amerikos Balo veikla turi būti stiprinama. Pakvietė programai vadovauti Valda Adamkui. Invokaciją sukalbė prel. J. Balkūnas.

Pagrindinę kalbą pasakė sen. Percy. Pasveikino gausiai susirinkusius dalyvius. Pabrėžė savo ilgametį susidomėjimą lietuvių, kurie yra pelnę didelę pagarbą šiam kraštė. Reiskė pagarbą Lietuvos žmonėm, kurie veda atkalių kovą, siekdami išlaikyti savo religiją, kultūrą, savo tradicijas, nors būdami paragta. Pagyrė Amerikos Balo lietuviškojo skyriaus darbuotojus ir pažadėjo dėti pastangas, kad Amerikos Balo veikimas būtų stiprinamas. Pabrėžė, kad Lietuva buvo Sovietų Sąjungos okupuota jėga ir klasta. Pažymėjo, kad Amerika gins Lietuvos teisę į laisvę ir nepriklausomybę.

Minėjimo organizavimo komiteto pirm. dr. L. Kriauceliūnas įteikė sen. Percy meniškai sukurta adresą, kur dekojama už jo nuolatinę paramą Lietuvos laisvinimo reikaluo.

Vliko pirm. dr. K. Bobelis sa-

vo kalboj pasidžiaugė, jog esam tikri, kad dabartinė JAV vyriausybė, su nuolatine senato užsienio reikalų komisijos pirm. Percy parama, remis Rytų Europos žmonių pastangas atgauti laisvę. Dėkojo viso pasaulio lietuvių vardu.

Kun. dr. J. Prunskis įteikė Amerikos Lietuvų Tarybos žymenį lietuviškos Amerikos Balo programos vadovui Alfonso Petručiu, kuris savo kalboj dekojo Altui už priešankumą ir džiaugėsi JAV vyriausybės žmonių bei Amerikos Balo vadovų priešankumų lietuviškom radijo transliacijom pavergtos Lietuvos žmonėm.

Minėjimo programos vadovas V. Adamkus pabrėžė, kad lietuviški Amerikos Balo programa Lietuvos žmonėm yra vilties švyturys. Amerikos Balsas tai elektroninė Laisvės statula paragbą Lietuvos žmonėm, kurie veda atkalių kovą, siekdami išlaikyti savo religiją, kultūrą, savo tradicijas, nors būdami paragta. Pagyrė Amerikos Balo lietuviškojo skyriaus darbuotojus ir pažadėjo dėti pastangas, kad Amerikos Balo veikimas būtų stiprinamas. Pabrėžė, kad Lietuva buvo Sovietų Sąjungos okupuota jėga ir klasta. Pažymėjo, kad Amerika gins Lietuvos teisę į laisvę ir nepriklausomybę.

Teko patirti, kad sukakties minėjimas, taip sėkmingesnai plačiu mastu suruoštas, laimėjo dar dienės Amerikos Balo vadovų priešankumą lietuviškai programai. Gen. kons. A. Simutis pažymėjo, kad jam neteko kituose lietuvių parengimų matyti tiek gausiai aukštųjų Amerikos pareigūnų. Be minėtųjų, iškilmėse dalyvavo iš Chicagos nyvukė Alto vadovybės nariai: gen. sek. Gr. Lažauskas, J. Skorubskas.

ALT Inf.

Tautos Fondo suvažiavimo dalyviai bandžio 25 Kultūros Židinyje. I-oje eilėje sėdi: iš k. dr. K. Jurgėla, dr. P. Vileišis, A. Vakselis, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, dr. K. Bobelis — Vliko pirmininkas, A. Firavičius, M. Samatiene, J. Audėnas. II-oje eilėje: V. Bobelis, M. Noreikiene, K. Jankūnas, A. Katinienė, V. Kulpa, E. Čekienė, J. Pažemėnas, I. Banaitienė, Tėv. K. Bučmys, OFM, J. Pumpūtienė, J. Vytyviene, B. Lukoševičienė, J. Valaitis, B. Spūdiene, A. Campé. Gali stovi J. Giedraitis — Tautos Fondo pirmininkas ir P. Minkūnas. Nuot. L. Tamaičio

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II — TERORIZMO AUKA

(atkelta iš 1 psl.)

Sveicarų gvardija yra skirta tik Vatikanu ceremonijom, kuriu metu jos nariai su senoviskom alebardom, plunksnotais šalmais ir tradicinėm dar Michelangelo suprojektuotom mėlynos, geltonos ir rudos spalvos uniformom suteikia visom iškilmėm prideranam paslaptingumą ir iškilmingumą.

Bet šios gvardijos pareigos nevisadas buvo tokios ramios. 1527, šventosios Romos imperatoriaus Karolio V kariuomenei plėškaujant Romos mieste, 147 gvardijos nariai žuvo gindami popiežių Klemensą VII ir padėdami jam pabėgti ir prisilaistoti Castel Sant'Angelo tvirtovėj, dešinajam Tiberio upės krante.

Prieš popiežių buvo késinta-

si ir anksčiau ir vėliau. 1970 Manilos aerodrome popiežių Paulių VI bandė nudurti bolivių. Jis tada apgynė jo sekretorius Msgr. Pasquale Macchi.

Popiežiui apsaugoti 1975 buvo įsteigta Centrinė budrumo įstaiga, o prieš tai popiežiaus saugumą rūpinosi pontifikalinė žandarmerija, pontifikalinė kilnoji gvardija ir Palatinė gvardija. Po antrojo pasaulinio karo jos buvo panaikintos.

Centrinė budrumo įstaiga turi 200 narių, kurie yra atsakingi už popiežiaus saugumą jo viešuose pasiodymuose metu ir už visos Vatikanu teritorijos saugumą ir tvarkos palaišymą. Šv. Petro bazilikoj. Jos nariai daugumą sudaro buvę pontifikalinės žandarmerijos nariai, Italijos policininkai.

pusiau karinės karabinierių organizacijos ir kitų saugumo tarnybų buvę nariai. Jie yra apmokinė Italijos policijos mokymo įstaigose ir lydi popiežių jo kelionės į Romos miestą ir jos priemiesčius.

Svaricarų gvardija atsako už popiežiaus saugumą Vatikanu apšaltiškuose rūmuose. Jie sauja popiežių ir jo butą dieną ir naktį.

Italijos policijai neleidžiama įžengti į Vatikanu teritoriją, išskyrus grupines audiencijas Šv. Petro aikštėj. Pagal susitarimą su Italijos vyriausybe Italijos policijai gali būti paprašyta padėti palaikyti tvarką Šv. Petro aikštėj, kurioj audiencijos metu Italijos karabinierių ir policija maišosi susirinkusioj minioj ir jų sekai. Ir paskutinio atentato prieš popiežių Joną Paulių II teroristą sulaukė visai arti buvę Italijos policininkai.

SUSIVIENIJIMO KULTŪROS FONDAS JAU PRADEDA DARBA

Ilgai lauktas ir planuotas LKS Fondas tampa realybė. Šiame Garsu numeruje spausdiname sąrašą aukotojų, kurie aukoją Lietuvos Katalikų Susivienijimo Fondui iki 8. m. gegužės 24 d.

Fondą įkūrė LKS valdyba ir paskyrė šiuos asmenis į Fondo valdybą: dr. Leonardas Simutis — pirmininku, dr. Pranutė Laučkaitė — Domanskienė — sekretore, adv. Saulius Kuprys — iždininku, prel. Jonas Balkūnas ir adv. Thomas Mack — nariais.

Balandžio mėn. visiems LKS nariams su dividendo čekiais buvo išsiųstas atsišaukimasis, kviečiantis narius aukoti LKS Fondui. Atsiliepė gražus būrys LKS narių, kurie savo auką atsiuntė LKS Fondui.

Fondas įsteigta pagerbti kun. A. Burbos, M. Zujaus, L. Šimutė ir prel. J. Baltusevičiaus atminimą, remiant lietuvišką ir katalikišką kultūrinę veiklą. Reginame visus, ypatingai tuos, kurie rūpinasi Susivienijimo lietuviškumu ir ateitim, jungtis į Fondo rėmėjų eiles.

Už sąraše pasitaikusias kliaudas atsiaprāsime ir apie jas prašome paneisti LKS Fondui. Fondo būstinės adresas: 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629.

**AUKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
SUSIVIENIJIMO FONDUI**
Msgr. Jonas Balkūnas, PA, FL — \$100.00
Juozas B. Laučka, MD — 100.00
Saulius V. Kuprys, IL — 100.00
Dr. Roma Kuprys, IL — 25.00
Catherine Applegate, NJ — 5.22
Marija Jurškis, PA — 8.88
Elena Abelkienė, CT — 8.22
Jonas Kuprys, IL — 8.01
Marija Kuprys, IL — 10.74
Saulius V. Kuprys, IL — 11.49
Vida Marija Kuprys, IL — 9.09
Pranas Mainelis, OH — 10.44
Edwardas Poras, PA — 3.00
Madeline Slick, PA — 3.00
Anna Junokienė, CT — 13.11
Albert Vinick, IN — 12.72
Leon J. Peck, PA — 9.63
Alfred Walsh, PA — 5.25
Kazys Lietuvninkas, IL — 12.09
Vladas Kaupas, PA — 19.65

Bronius Kriščiūnas, CT — 5.46
Emilia Telkys, MA — 10.00
Florence Savage, NY — 18.84
Adolfas Paleckis, FL — 12.93
Michael Braukus, PA — 100.00
Bernice Ann Pivarūnas, IL — 4.56
Frank E. Mockevičius, NY — 6.00
Msgr. Jonas Balkūnas, PA, FL — 16.05
Elen Mikelonis, FL — 5.00
Dr. Frances Laučka-Domanskis, IL — 61.35
Peter Wiebrowski, PA — 9.96
Vytautas Ugnėnas, FL — 7.11
George A. Russet, PA — 11.13
Virgilijus Viliamas, MD — 9.51
Regina Viliamas, MD — 10.38
Antanas Zailskas, IL — 8.04
Vaclavas Mačys, CA — 6.99
Theresa Barzilski-Barz, NY — 25.00
Mary Hicks, CT — 10.00
John Kuasnaki, PA — 8.22
Tillie Machinist, PA — 50.00
Grasilda Lisowski-Lisauškė, PA — 15.00
Joseph B. Sakowski, Jr., PA — 6.00
Dr. Juozas Kriaučiūnas, CT — 24.66
Vladas Rusilas, NY — 26.19
Lynn Marie Wesley, PA — 10.00
Alena A. Miškinis, PA — 10.00
Irana Morrison, NC — 12.12
Bernardas Supsinkas, PA — 26.58
Raymond Liogys, CA — 17.04
Juozas Juravicius, PA — 4.41
Franciška Rupinski, PA — 5.76
Cecilia Barisiene, MA — 9.00
Antanas Visnauškas, CT — 23.28
Algirdas Kalavinskas, IL — 8.85
Joseph Pangonis, MI — 17.46
Dr. Jonas Račkauskas, IL — 20.00
Eugene Martin Saravitz, PA — 7.95
Ona Necelis, MI — 6.15
Adele Kohl, PA — 4.23
John Laboda, PA — 10.00
Mr. & Mrs. Bronius Chervokas, MA — 5.74
Spausdiname gavimo tvarką aukas iki 8.m. gegužės 24 d.
Saulius V. Kuprys, Esq.
Treasurer/Iždininkas
11.19

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMO FONDAS

4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629

Gerb. Tamsta:

Gal Jums teko „Garse“ skaityti, kad praėjusiais metais Lietuvijos Katalikų Susivienijimo Direktorijos Taryba įsteigė Fonda remti lietuvišką darbą bei veiklą mūsų religiniame ir kultūriname gyvenime. Pradžiai iš Susivienijimo išdo paskirta 4,000 dol. Be to trys direktoriai paaukojo po 100 dol. Taigi Fondo finansinę pradžią mes turime, bet tai per maža suma bet kokiam dideles užsimojimui ivykdyti.

Todėl ir kreipiamės į Tamstai su prašymu. Šis dividendas Tamstai asmeniškai gal nebūs svarbus reikalingų pajamų papildymas. Tačiau, jei dauguma LKS narių savo dividenda paaukotų LKS Fondui susidarytų graži suma, kuri leistų atlikti eilė reikšmingų darbų. Pavyzdžiu, galėtume išleisti angų kalba veikalą apie Šv. Kazimierą.

Jei Jūs sutiktumėte savo dividendą paaukoti LKS Fondui, išrašykite čia pridėto čekio antroje pusėje „Pay to the order of the Lithuanian Catholic Alliance Foundation“, pasirašykite, ir išsiųskite pridėtame voke. Visos aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių. Iš anksto reiškiamė Jums padėkų ir pagarbą už sutikimą paremti LKS Fondo planuojamus darbus.

Prelatas Jonas Balkūnas, PA

LKS Dvasios Vadas

Adv. Thomas E. Mack

LKS Pirmininkas

Dr. Leonardas Simutis

LKS Fondo Pirmininkas

Dr. Pranutė Domanskis

LKS Fondo Vykd. Sekretorė

Adv. Saulius V. Kuprys

LKS Fondo Iždininkas

..... atkirpkitė čia .....

Siunčiu auką LKS Fondui

Dividendo čekis \$ _____

Pridėtinė auka _____

Viso

\$ _____

Vadas, pavardė

Adress

Miestas Valstybė Zip

Ciekus rašykite: Lithuanian Catholic Alliance Foundation
Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių

Cleveland Grandinėlės šokėjai po pasirodymo jaunimo meno šventėje. Nuotr. V. Bacevičiaus

LIETUVOJE PRIEŠ 40 METŲ

(atkelta iš 1 psl.)

tą sutarį su Hitleriu, ir ten Lietuva jau buvo pasmerkta mirti. Ji buvo atiduota Sovietams. Prasidėjus karui, kai Vokietija užpuolė Lenkiją, pajudėjo ir Sovietų Sąjunga. Ir ji puolė Lenkiją, užėmė Vilniaus kraštą ir kitas sritis. Pademonstruodama pasauly, kokia ji gera, 1939 metų rudenį Sovietų Sąjunga grąžino Vilniaus kraštą ir drauge į Lietuvą įvedė savo įgulas. Tos įgulas gyveno uždarai, bet jos jau buvo parako statinės. Reikėjo tik progos, kad jos sprogtų ir sunaikintų nepriklausomą Lietuvą.

Tos progos ieškojo Sovietų Sąjunga. Proga pasitaikė labai patogū. 1940 metų pavasarį Vokietija vykdė savo didžiąją ofensivą priet Vakarus, užėmė Belgiją ir Prancūziją. Pasaulio akys buvo nukreiptos į tuos kraštus. Sovietams buvo labai patogu užgrobtis naujas sritis.

Prie Lietuvos sienos iš anksto buvo sutraukta kariuomenė. Tačiau apkalino Lietuvą, kad pagrindė Lietuvos esančios sovietų kariuomenės karius. Po to įteikė ultimatumą. Lietuva pasiličia, nes visas pasaulis buvo užimtas Prancūzijos okupacija.

Lietuva nesumojo, kad reikia bent truputį gintis. Sovietai į Lietuvos kariuomenės vadovybę buvo įtaisė savo agentus, ir tie privėdė prie to, kad be šūvio Sovietai okupavo Lietuvą. Tai buvo 1940 metų birželio 15. Lietuvos preidentas Antanas Smetona pasitraukė į užsienį. Sovietai prezidento vieton patatė Justą Paleckį, o ministro pirmmininku paskyrė žymų lietuvių rašytoją, patriotą profesorių Vincą Krėvę-Mickevičių. Jis sutiko apsiūti tas sunkias pareigas, nes tikejosi ką nors gerio padaryti kraštui. Bet greit jis pamatė, kad Lietuvą tikrai pasmaugs Sovietų Sąjunga. Krėvė labai dramatiškai gynė Lietuvos reikalus Maskvoje priet Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministerių Molotovą, bet tai nieko nepakeitė.

1940 liepos 21 Kaune susirinko Liaudies seimas. Tai buvo klastoty būdu išrinkti jų patikimi žmonės. Dar prieš seimui susirenkti, prasidėjo kraštė suėmimai. Buvo suimta visa eilė žymų žmonių ir išvežti į Rusijos giliumą.

Sovietų kariuomenė su kulkosvaidžiais apsupo Liaudies seimą. Seimui tebuvo tik viena padiktuota galimybė — prašyti, kad Lietuvą priimti į Sovietų Sąjungą. Bet kokie protestai buvo neįmanomi. Taip Lietuva 1940 liepos 22 virsto Sovietų Sąjungos 14-tja respublika.

Panašus likimas ištiko ir Latvijai bei Estijai.

Sovietų Sąjunga visam pasauliui skelbė, kad ji maloniai priglaudusi "Išlaissintas tautas."

Prof. Krėvės vyriausybė atsitydino. Jos vieta užėmė komunistams klusnus žmonės. Prasidėjo ramaus ktrybinio Lietuvos gyvenimo grojimas.

Tuo buvo panaikinta Lietuvos kariuomenė ir įjungta į Raudonąjį Armiją. Uždarytos

pamatė vokiečių kariuomenės dalinius. Sovietai ēmė trauktis, bet jau visame krašte vyko lietuvių sukilimas.

Norėdami galutinai sutrypti bet kokią lietuvių laisvęs mintį, Sovietų Sąjunga nutarė išvežti į kraštą visus didžiuosius vadus, įtakingus žmones, patriotus. 1941 metų gegužės mėnesio pabaigoje visoje Lietuvoje ēmė rodyti paslaptingi juodi sunkvežimiai su mėlynkepuriušių enkavestais. I visas geležinkelio stotis buvo privežta daugybė prekių vagonų. Viskas buvo parengta.

Balsiloji naktis

Naktį iš birželio 13 į 14, iš penktadienio į šeštadienį, enkavestai, pasitelkė vietinius išdavikus, apsupo namus ir griebe žmones. Ēmė ir vaikus, ir senelius, prieverta krovė į sunkvežimius ir vežė į geležinkelio stotis.

Birželio 14 buvo sukrėsta visa Lietuva. Prekiniai vagonai buvo prigrūsti žmonių, vaikai atskirti nuo tėvų, žmonos nuo vyrų. Vagonai apstatyti ginkluoti kaileviais. Traukiniai pajudėjo. Žmonės verkė, klykė, bet niekas jų šauksmo negrėjo. Traukiniai riedėjo viena kryptimi — į Sibirą, prie leduotų Lenos žiočių, į miškus prie Baikalo ežero, į smėlėtas Kazachstano dykumas.

Tą dieną iš Lietuvos buvo išvežta per 35,000 žmonių. Jie buvo kalti tik tuo, kad jie buvo doris lietuvių.

Tai buvo prieš 40 metų!

Vokietijos karas su Sovietų Sąjunga

1941 metų pavasarį Vokietija siautėjo visoje Europoje. Balandžio mėnesį jos kariuomenė perėjo Balkanus ir tuo ēmė rengtis karui su Sovietų Sąjunga, su kuria prieš karo buvo palaikiusi draugiškumo sutartį. Ēmė telkti kariuomenę prie Sovietų Sąjungos sieną. Grupavo aviaciją. Jau gegužės mėnesį ir birželio pradžioje Lietuvos buvo jaučiamā, kad gali kiekvienu momentu kilti karas.

Tai vėl audriu žmones. Po balsiuojant vežiminių į Sibirą, po daugybės areštų, visame krašte buvo panika. Lauke karo kaip išganymo, nes tik tokiu būdu išsigelbės nuo Sibiro. Sovietai jau buvo parengę sąrašus ir kitiems vežimams. Buvo ir datos nustatytos, kada bus nauji vežimai. Bet tuo tarpu kilo karas.

1941 birželio 22 prieš austą, Vokietijos kariuomenė visu frontu peržengė sieną ir įsiveržė į kraštą. Vokietijos galinga aviacija užpuolė Lietuvos miestus, bombardavo aerodromą.

Sovietų kariuomenė nesitiki, kad taip staiga kiltų karas. Manė, kad tai manevrai. Pasiens įgulos greit įsitikino, kai

Kalėjimuose ir koncentracijos stovyklose buvo suimti lietuvių. Besitraukdamai sovietai juos žiauriausiu būdu nužudė. Birželio 24 prie Telšių Rainių miškelyje jie paliko 73 nukankintus lietuvius. Pravieniškiuose nužudė 450 žmonių. Daug žuvusių buvo Kaune, Vilniuje, Panevėžyje. Apie 5000 lietuvių kalinių buvo Minske, Gudijoje. Birželio 24 ir 25 dienomis juos išvedė į miškelį ir sušaudė. Iš jų gyvų liko tik apie 200, kurie pasislėpė tarp laronų ar apsimetė esą nevyki.

Sukilo Lietuva.

Sovietų okupacija, trūmimai, areštai buvo tiek įgrisę, kad žmones laukė karo kaip išsivaldavimo. O kai jis prasidėjo, sukiu visa Lietuva. Susidare Lietuvos partizanų būriai, kurie pradėjo veikti, trukdė trauktis sovietų kariuomenėi, užemė miestus, geležinkelio stitimus. Kai kur stotyse dar rado pakrautus vagonus su žmonėmis ir neišvežtų į Sibirą. Tuos tuo išlaivino. Aktyvistų Frontu suorganizuoti partizanų būriai išlaivino Kauną. Ir jau birželio 23, pirmadienį, prieš piet per Kauno radiją buvo paskelbta, kad atstatoma nepriklausoma Lietuva ir sudaroma laikinoji vyriausybė. Žinių išgirdo ne tik visa Lietuva, bet ir užsienis, Stockholmas, Helsinkis, Berlynas. Žinių paskartoje viso pasaulio radijo stotys ir laikraščiai. Ir New York Times tuo paskelbė.

Tai parodė visam pasauliui, kaip lietuvių yra išrokių laisvės. Visoje Lietuvos buvo apie 100,000 partizanų, kurie su ginklu kovojo prieš okupantą.

Ialdojami žuvusieji

Šiame trumpame partizaniname kare žuvę iš viso 2,700, kalėjimuose buvo nužudyta

SŪDUVOS LEIDINIAI

A. Bendoriaus — LIETUVOS GEOGRAFIJA. Kaina 3 dol.

Kun. J. Burkaus — TERESÉ NAUMANAITĖ. Kaina 3 dol.

Teisininko Pr. Šulio — KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI. Kaina 3 dol. Su testamentine forma (anglų kalba) 3.50 dol.

Šias knygas galima gauti "Garso" administracijoje: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

Nauja lietuviškų valgių receptų knyga

LITHUANIAN COOKERY

Anglų kalba paruošė agronomė Izabelė Sinkevičiūtė

Su plastikiniu aplanku; 316 puslapiai. Puiki knyga lietuviškų valgių mėgėjoms ir šauni dovana draugėms amerikietėms.

Kaina 8 doleriai.

Užsakymus siusti: "Garsas", P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

1,500, sužeista 4,000. Buvo laisvės karai 1919 ir 1923 tiek nepareikalavavo aukų, kaip čia sukilimas prieš sovietus.

Nepaprastą įspūdį padarė partizanų laidotuvės Kaune. Jie buvo laidojami birželio 26 karių kapuose, bendroje duobėje. Is viso Kauną ginant ir laisvinant žuvę apie 200. Šios kapinės iš karto laidojo apie 70 partizanų. Labai įspūdingą kalbą pasakė laikinosios vyriausybės atstovas Juozas Ambrazevičius (vėliau pasidarės Brazičiu ir Brooklyne buvęs ilgamečių Darbininkų redaktoriu). Jis kalbėjo:

"Nebepirmaš kartas šioje vietoje prasiveriu duobės, kad priimtų kūnus tą, kurių kraujas reikalingas palaistytai tautos laisvei... Tačiau niekados toji duobė nebuvu tokia didelė kaip šiandien. Tai rodo, kad Lietuvos žemė yra ištrokusi laisvės... Pajaučiam šių gilių kapų akivaizdoje visos tautos pasiryžimą gyventi per mirti".

Kaip ir visi kariai, žuvę dėl Lietuvos laisvės, šie nauji partizanų kapai buvo papuošti kukliais kryžiaus.

Laikinoji vyriausybė

Prasidėjus sukilimui, tuo imta sudaryti laikiną vyriausybę. Vyriausybės uždavinys ir buvo atvykstantių vokiečių pastatyti prieš faktą, kad Lietuva nepriklausoma, iš jos vyriausybė jau yra atstačiusi krašte tvarką.

Todėl skubiai ir buvo sudaryta vyriausybė, kuriai pirmyniavavo minėtas prof. Juozas Ambrazevičius, drauge eidamas į švietimo ministerijos pareigas. Ministeriu pirmyniuku buvo išrinktas K. Skirpa, bet jis tuo metu buvo Berlyne, ir vokiečiai jo iš ten neįsleido.

Vokiečių planai

Tačiau gyvenimas ritosi kitaip. Vokiečiai išejo į karą, norėdami užkarauti rytu plotus, Ukrainą. Seniai buvo pramatė Lietuvą pasiglemžti sau. Taip 1941 liepos 25 jie įkure "Ostland", į jį įjungė Lietuvą, Latviją, Estiją. Sudarė savo vokišką valdžią ir laikinai vyriausybei pasiūlė likti tik patarejais. Laikinoji vyriausybė savo principu neišdavė, ji rugpiūčio 5 baigė savo veiklą.

Laikinoji vyriausybė suspėjo padaryti labai daug reformų įkūrėjai, bet Lietuva vėl nebetrėjo laisvės. Vėl buvo iš naujo organizuojama pogrindinė veikla dėl Lietuvos laisvės.

Tai buvo prieš 40 metų!

A.K.

— Vyriausio Lietuvos Išlaivinimo Komiteto seimas šiemet jvyks lapkričio 7-8 Cleveland.

— Maldos diena už Lietuvą

skelbiama birželio 14. Bendrų ntarinių aplinkraščiu paskelbė Amerikos R. Katalikų Kunigų Vienybė ir JAV LB Krašto valdyba.

L.K. Susiv. Direktorų Taryba Ir Konstitucinės Komisijos

Direktorų Taryba

Dvados Vadas: Msgr. Jonas Balkūnas, P.A., 556 - 68th Avenue, St. Petersburg Beach, Fla. 33706. Tel. 813 367-2523 (367-2408).

Prezidentas: adv. Thomas E. Mack, 11 West Union St., Wilkes-Barre, Pa. 18702. Tel., Office — 1-717-822-1145; Home — 1-717-472-3880.

Viceprezidentas: Juozas B. Laučka, 9610 Singleton Dr., Bethesda, Md. 20034. Tel. 1-301-530-5631.

Sekretorius: Pranas J. Katilius, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508. Tel., Office — 1-717-823-8876; Home — 1-717-342-3619.

Iždininkė: Leokadija Donarovich, 37 Eldon Ave., Lansdowne, Pa. 19050. Tel. 1-215-626-2409.

Iždo Globėjai: Dr. Vladas Šimaitis, 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-436-7878.

Vito A. Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228. Tel. 1-412-563-2754.

Dr. Kvotėjas: Dr. Albert J. Valibus, 136 E. Bennet St., Kingston, Pa. 18704. Tel. 1-717-288-1912.

Direktorius: Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 1-212-647-6637.

Albina Poškiene, 6606 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-434-2374.

Saulius Kuprys, 1806 So. 49th Ct., Cicero, Ill. 60650. Charles A. Liscosky, 71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 18701. Tel. 717 823-8876.

Konstitucinės Komisijos

Labdarybės komisija: Patricia Mack, Heatherhill, Bear Creek, Pa. 18602; Joan Baranosky, 106 W. Brady St., W. Wyoming, Pa. 18644.

Spaudos-Informacijos: Stasys Garliauskas, 1949 Hubbard, Detroit, Mich. 48209; Jurgis Sadauskas, 119 S. Rebecca, Scranton, Pa. 18504; Alena Miškinytė, 62 Wilfred, Pittston, Pa. 18640.

Statutų komisija: Pranciška Katiliénė, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508; St. Lukoševičius, 1935 W. 7th St., Brooklyn, N.Y. 11223; Michael Baranosky, 106 W. Brady St., W. Wyoming, Pa. 18644.

GARSAS • Lithuanian B.C. Alliance of America

English Section

PROPOSED CHANGE TO THE BY LAWS OF THE LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

The undersigned a member in good standing of Lodge 222 of Wilkes Barre, Pennsylvania hereby submits and proposes to the convention that article 6 section 3a and c be properly changed to eliminate the election of any directors to the Board of Directors.

Respectfully submitted,

LEONARD PALLIS,
LODGE 222
Wilkes Barre, Pa.
May 4, 1981

PROPOSED CHANGES IN THE CHARTER CONSTITUTION AND BY LAWS FOR THE CONVENTION COMMENCING JULY 12, 1981

1. Article 7 section 1 shall be changed and amended by eliminating the word and numerals 11.

2. Article 7 section 1a shall be changed to read as follows (a) Meetings: The Board of Directors.

ors or other executive body shall hold regular meetings at least once each calendar year and at other times when necessary.

3. It is proposed that article 6 section 3c of the By Laws shall be changed by eliminating MEDICAL EXAMINER AS AN OFFICER AND DIRECTOR OF THE BOARD OF DIRECTORS.

Respectfully submitted,

LILLIAN SACCO,
LODGE 222
Wilkes Barre, Pa.
May 1, 1981

It is proposed that article 6 section 3c be changed in the following manner. That the convention shall only elect two rather than three directors to the Board of Directors.

Respectfully submitted,
LILLIAN SACCO,
LODGE 222
Wilkes Barre, Pa.
May 1, 1981

carcerated in a Siberian psychiatric hospital.

Grigas, Romas. Born 1958. University of Vilnius student. Arrested January 23, 1977 for throwing bas-relief of Lenin into the Neris river. Interned in Naujoji Vilnia psychiatric hospital. section 6.

Jaugelis, Braunas. Born 1940 in U.S.A. Engineer. Arrested third time on 16 November 1978 for requesting an exit visa to the U.S.A. Interned in Kaunas P.H.

Jonaitis, Egidijus. Teenager. Arrested November 1977 for tearing down Soviet Flags on public display. Interned in psychiatric hospital.

Karaliūnas, Voldemaras. Arrested 1975 for denouncing his Soviet citizenship and organizing a workers' strike in a Kaunas factory. Interned in Chernyakhovsk P.H. Transferred to Kaunas P.H. in February 1980. Being treated with Neuroleptic drugs.

Kazakevičius, Liutauras. Born 1953. Arrested 19 August 1980. Co-signer to Baltic 45 appeal demanding repeal of 1939 Molotov-Ribbentrop pact. Undergoing psychiatric examination.

Kirsnauskaitė, Zita. Born 1950. Arrested second time on 1 December 1978 for complaining about her treatment during 9 months previous detention in psychiatric hospital on account of her religious beliefs. Interned in Riga P.H.

Kriščiūnas, Pranas. Born 1928. Sentenced 1971/72 for arguing with kolkhoz leader. Interned in Vilnius P.H.

Kvedaraitė, Emilia. Wife of famous writer-poet, Vincas Mykolaitis-Putinas. Apprehended while placing cross on husband's grave. Interned in psychiatric hospital.

Lažinskas, Vytautas. Arrested 10 October 1972 for erecting a cross near Klaipėda. Interned in Naujoji Vilnia P.H.

Lukoševičius, Petras. Born 1915. Arrested second time on 15 April 1980. His prison memoirs and other samizdat confiscated by security police during house search. Interned in Naujoji Vilnia P.H.

Poškiene, Birutė. Sentenced October 29, 1974. Laid off from work and interned in Kaunas P.H. because of religious beliefs. Has been treated with neuroleptic drugs.

Statkevičius, Algirdas. Born April 1, 1923. Doctor of medicine. Sentenced third time on July 10, 1980. Author of "Sociocracy and its geo-moral principles", which was confiscated during house search. Co-signer to Baltic 45 appeal condemning the 1939 Molotov-Ribbentrop pact. Member of Lithuanian Helsinki Group. Interned in Lukiski P.H.

Šumauskaitė. Arrested 1976 in Moscow. Interned in Naujoji Vilnia P.H. for criticism of the Soviet system.

Zypre, Algirdas. Born July 7, 1927. Arrested January 14, 1958. Sentenced April 23, 1958 to 25 years on charges of treason. Committed to various psychiatric hospitals for writing letters of complaint to prison officials and Soviet authorities. Last reported in Kazan P.H. in 1979. In poor health, because of forced injections.

Zubavičius. Interned in Serpsk P.H.

S.P.H. — Special Psychiatric Hospital: institution within the prison system.

P.H. — Psychiatric Hospital
Lithuanian Information Center

The Lithuanian students' folk dance group of Boston, Mass. which on May 31 participated at the Eastern Seaboard National Folk Dance Festival in Hartford.

DOCUMENT NO. 23 OF THE LITHUANIAN PUBLIC GROUP FOR THE FURTHERING OF THE REALIZATION OF THE HELSINKI AGREEMENTS

To: L. I. Brezhnev, Chairman of the Presidium of the USSR Supreme Soviet.

Copies to:

1. A. Barkauskas, Chairman of the Presidium of the LSSR Supreme Soviet;

2. "International Amnesty" Organization;

3. Editorial Board of the magazine *Pergalė*

conducted in his apartment on November 24, 1979, and January 9, 1980, the security agents found in his apartment several issues of the underground press publications (because the guardians of the Constitution recognize the freedom of the press only to "their own kind"). They included issues Nos. 12 and 18 of *Aušra* (The Dawn), Nos. 5, 13 and 17 of *Perspektivos* (Perspectives), No. 1 of *Pastogė* (Shelter), No. 6 of *Rapintojėlis* (The Sorrowing Christ), also scientific — philosophical literature published abroad, two typewriters (in the Lithuanian and Russian languages), and many other publications.

The right to possess all that was granted to him by article 46 of the USSR Constitution, which says *inter alia* that "citizens of the USSR have the right to make use of cultural achievements..."

... In the realm of human rights and fundamental freedoms, the participating states will act in accordance with the goals and principles of the United Nations organization and of the Universal Declaration on Human Rights. They shall also fulfill their obligations as defined in the international declarations and agreements of that kind, including international pacts that apply to human rights...

However, the facts announce that the letter and the spirit of the above-mentioned international pacts and of the obligations concerning human rights, assumed in Helsinki, are not always observed in the Soviet Union.

The USSR Supreme Soviet has ratified these International Pacts in 1975 and they have acquired juridical power in the Soviet Union.

Vytautas Skuodis, son of Petras, residing in Vilnius, Vandentiekio street 44-4, associate professor at the Department of Hydrogeology and Engineering Geology, State University of Vilnius, member of the Lithuanian Public Group for the Furthering of the Realizations of the Helsinki Agreements, was arrested on January 9, 1980. Basing himself on article 50 of the USSR Constitution, which guarantees the freedoms, as well as on article 52 of the USSR Constitution, which guarantees the right to practice religious cults or to conduct atheistic propaganda, he wrote in accordance with his convictions a book titled "Spiritual Genocide in Lithuania".

It is true during the searches

violates the "Soviet right to work".

One must add that it violates more than that. It also violates the "Convention on discrimination in the areas of work and profession, adopted on June 25, 1958, in the 42nd session of the general conference of the International Labor Organization, which became valid on June 15, 1962.

The first article of the above-mentioned convention states that the term discrimination is applicable in all cases when an individual is obstructed in obtaining work or choosing a profession because of political or religious convictions, national or social origin, or for similar reasons. Lecturer Skuodis was actually dismissed from work because of his political and religious convictions. Consequently, he has been a victim of discrimination and of criminal activity against him.

As it is evident, V. Skuodis, a man of distinct honor, a distinguished worker in the field of culture, and a talented scientist, was publicly slandered and discriminated against in order to remove him from his duties. The malicious violation of the USSR Constitution and of the binding international obligations by high-ranking state officials was the "right" to launch an action of spiritual genocide against him and a pretext for depriving him even of those few crumbs of genuine freedom, which enabled him in a limited way to act on behalf of the Good. It was the grounds for putting him behind bars.

We protest most sharply against the violation of the USSR Constitution and of the binding international obligations concerning human rights.

We demand the immediate release of Vytautas Skuodis from his place of imprisonment, a proper recompense for the moral and material damage inflicted on him, and a court action against those who perpetrate crimes against humanity by deliberately violating legality.

Members of the Lithuanian Public Group For The Furthering Of The Realization Of The Helsinki Agreements:

1. Ona Lukauskaitė-Poškiénė, writer;
2. Bronius Laurinavičius, priest;
3. Mečislovas Jurevičius, worker;
4. Algirdas Statkevičius, physician.

January, 1980
(From *Aušra*, The Dawn, No. 22, May, 1980)

LITHUANIAN VICTIMS OF PSYCHIATRIC ABUSE IN THE USSR

Bagdonas. Arrested 1945. Last reported in Sychevka S.P.H. in 1976.

Butkus, Donatas. Official of the Ethnographic Museum of Lithuania. Sentenced November 1972. Interned in psychiatric hospital.

Cechanavičius, Arvydas. Born June 12, 1940. Arrested third time on November 9, 1979. Part-

icipated in Baltic 45 demonstration in Moscow on August 23, 1979. Co-signer to Baltic 45 appeal demanding self-determination of the Baltic States. Interned in Naujoji Vilnia P.H. Transferred to Chernyakhovsk P.H. in 1980.

Galeckaitė, Jūratė. Arrested in 1972 for draping herself with a Lithuanian national flag. In-

DODOCUMENT NO. 22 OF THE LITHUANIAN PUBLIC GROUP FOR THE FURTHERING OF THE REALIZATION OF THE HELSINKI AGREEMENTS

APPEAL TO THE USSR GOVERNMENT

Copies to:

1. Unite Nations Organization;

2. The Editors of the Journal *Laikas ir Ivykiai* (Time and Events);

3. To the Governments of China, Pakistan and Iran.

It is a universally known fact that in the course of history many powerful aggressors take advantage of a neighboring state's military weakness or a temporary political anarchy and disguising themselves with the veil of "rendering assistance", "liberation from the yoke of aggressors", "progressive ideology", or "true religion", crudely interfere into internal affairs. Such aggressors have no qualms about breaking international agreements, rob nations of their right to be masters of their own home and of the right to determine their own destinies.

The Lithuanian nation knows very well that on June 15, 1940, she was rendered such "assistance" by a neighboring state, the Soviet Union, which based its action on the plot of two of the greatest henchmen of the 20th century, Stalin and Hitler, formalized in the secret additional protocols, signed by Molotov and Ribbentrop on August 23, 1939, and on September 28, 1939.

Only national representatives chosen in free elections, whose goals do not contradict the nation's rights and interests,

have the right to make treaties or to ask foreign states for assistance. The voice of individuals or groups imposed by a foreign aggressive state is meant to justify (foreign) occupation and to sanctify an act of evil and most criminal aggression, which endangers universal peace as well.

The Afghan nation is at present in the process of revolutionary rearrangements. We firmly believe that it is sufficiently wise to guide its life in a proper direction.

The states-signatories of the Final Act of the Helsinki agreements have paid serious attention to the fundamental right of nations — the right to dispose of their destinies. That is why they demand that this principle should not be violated in any manner and under no circumstances. We are in full agreement with this.

Therefore, we demand most strictly that all Soviet troops be immediately evacuated from Afghanistan.

Members of the Lithuanian Public Group:

1. Ona Lukauskaitė-Poškiénė, Writer;

2. Bronius Laurinavičius, priest;

3. Mečislovas Jurevičius — worker;

4. Algirdas Statkevičius — physician.

January 5, 1980
(From *Aušra*, (The Dawn), No. 22, May, 1980)

S.P.H. — Special Psychiatric Hospital: institution within the prison system.

P.H. — Psychiatric Hospital
Lithuanian Information Center

DOCUMENTS OF THE CATHOLIC COMMITTEE FOR THE DEFENSE OF THE RIGHTS OF BELIEVERS

The new documents of the Lithuanian Catholic Committee for the Defense of the Rights of Believers in the USSR dealt with Sakharov (No. 30); the arrests of Russian Orthodox activists (No. 31); the persecution of religion in Lithuania (No. 33); and communist interference into the affairs of the Kaunas Theological Seminary (No. 35). The documents are signed by the Rev. JONAS KAUNECKAS, VYONSAS SVARINSKAS, SICITAS TAMKEVICIUS, VINCIAS VELAVICIUS and JUOZAS ZDEBSKIS.

DOCUMENT No. 30 February 7, 1980 (Excerpts and Summaries)

To: His Holiness
Pope John Paul II

The Catholic Committee asks the Pope to lend his "moral support" to Andrei Sakharov, who was deported to Gorky on January 20, 1980, and to confer his Apostolic Blessing on two recently arrested Russian Orthodox priests, Gleb Jakunin and Dimitri Dudko, as well as on "all those who suffer for faith, truth, and for the embodiment of the brightest humanitarian ideals." The document lauds Sakharov for defending "prisoners of conscience," including the Lithuanian Petras Paulaitis, who has spent 33 of his 76 years in Soviet labor camps. The Lithuanian people are "profoundly grateful" to Sakharov and express "complete solidarity" with him during this "critical moment of his life." His sacrifice has enabled Lithuanians, "who have experienced the nightmare of the postwar years, to see the Russian nation with different eyes," and has "awakened countless people to a fight against lies and compulsion."

DOCUMENT No. 31 March 17, 1980 (Excerpts and Summaries)

To: Leonid Brezhnev

The document interprets the recent arrests of Russian Orthodox activists — Viktor Kapitanchuk, Gleb Jakunin, Dimitri Dudko, Rev. Regelsson, Aleksandr Ogorodnikov, and Viktor Poresh — as an attempt to liquidate the "rebirth of religion," which is "spreading throughout the Soviet Union." While "state-supported atheism" was "trying to destroy the Christian faith, it was unable to create anything new, and the resulting spiritual void is now being filled with sprouting social ills."

DOCUMENT No. 33 June 21, 1980 (Excerpts and Summaries)

To: The Central Committee of the Lithuanian CP

In 1979, the majority of Lithuania's priests (522) and two bishops rejected the "Regulations governing religious associations," issued on July 28, 1976, as "contrary to the church canons, the international documents signed by the Soviet Union, and even the Soviet Constitution." Nevertheless, Petras Anilionis, Commissioner of the Council for Religious Affairs, has published a series of articles in March, 1980, insisting that the regulations must be obeyed by everybody and branding all who disagreed "religious extremists." These articles have "provoked an even more intense reaction among the clergy and the believers."

The Document goes on to rebut the Commissioner's arguments point by point.

1. The Commissioner maintains that the Soviet Constitution grants "complete religious freedom; a citizen may believe or not believe, change his religion, go to church, possess religious articles — pictures and prayer books; the Soviet laws protect the believers from any encroachment of religious freedom."

Such a concept of religious freedom, the Document says, is "only a small part of true freedom." Furthermore, "not even this impoverished religious freedom exists in Lithuania today: where are the holy pictures, the religious calendars, what teacher or high-ranking official escapes discrimination for attending the church?"

"It is not official atheists but the church itself that has the right to set the boundaries of genuine religious freedom," as characterized by the "Declaration on Religious Freedom," adopted by the Second Vatican Council. This includes protection by law against any coercion by the State; the right to proclaim and witness one's faith without obstruction; the freedom for religious communities to choose their priests, to associate with religious hierarchies in other countries, to build religious buildings, and to obtain property; the right for religious communities to assemble and to establish educational, cultural, welfare and social associations; the right of parents to choose schools in accordance with their religious convictions; the right to own and use the media: press, cinema, radio, television, etc.

In the light of the "Declaration on Religious Freedom" by the Second Vatican Council, religion in Lithuania is in "painful captivity." The rights enumerated in the Vatican document do not exist. Not a single religious picture was published during the 40 years of Soviet power. A single edition of the catechism was printed and it was available only to two percent of the believers.

"We demand genuine religious freedom and for this cause we are ready to go to prison or even to death, as more than one Lithuanian Catholic has done." Catholics in Lithuania are denied the rights which are enjoyed by Catholics in East Germany, Poland, and Hungary: publishing books and newspapers, building churches, teaching religion to students, maintaining monasteries, and even having a Catholic university (as in Poland). In Lithuania, processions to cemeteries are not allowed even on All Souls' Day. Churches pay six times more for electricity than the average citizens.

Commissioner Anilionis maintains that the LSSR Constitution guarantees the "freedom of conscience," but the "freedom of conscience exists only when there is full religious freedom." Such full freedom is granted only to "official atheism."

The Commissioner writes that "in the Soviet land the church is separated from the state." Actually, in Lithuania the church is "subjected to the state." A bishop cannot appoint a priest to a parish or to give the Sacrament of Confirmation without the consent of the Soviet government. The Theological Seminary accepts new candidates only with the permission of the Commissioner of the Council for Religious Affairs; their number is set not by the Ordinaries of the dioceses, but by the "guardians of official atheism." The parishes are being forced to sign "contracts" with the Party executive committees.

Commissioner Anilionis

maintains that any "strictures" against religious believers are forbidden by law. This is not true, since the Soviet Constitution officially discriminates against the believers by forbidding them to conduct religious propaganda by the same means that are allowed for official atheism. . . The regulations governing religious associations are an official document of discrimination against religious believers. No analogous regulations are issued for the official atheists.

"Religious organizations publish religious literature," writes the Commissioner. Eight books during 35 years of Soviet power! Almost all of them were published by the clergy, with a very small circulation.

"To satisfy their needs, the religious believers are given the right to organize workshops of cult articles," Anilionis asserts. The fact that this permission was given only four years ago attests to the fact that not a single rosary or medallion was produced during 30 years of Soviet power! The Ordinaries of Lithuania have not yet taken advantage of this "right" because it is "practically unrealizable." Manufacturers of religious articles would have to pay exorbitant taxes; materials and tools would be impossible to obtain, making the officially manufactured articles more expensive and, probably, of poorer quality than the ones being produced unofficially today.

The Commissioner emphasizes that the "Teaching and education of children is reserved to state schools, educational organs, social organizations, and the family. Religious education would amount to violating the children's conscience. Religious education is available to young people in theological seminaries and academies."

"In the Soviet Union . . . children of religious parents . . . have only one choice — to acquire an atheistic world view. This amounts to the greatest violation of the children's conscience, the undermining of parental authority, and the trampling underfoot of natural rights. How can one justify the compulsory enrollment of religious children into atheist organizations? By what right can one force religious students to write atheistic papers, to draw atheistic cartoons?"

"Religious freedom also requires a free choice of schools. The parents' rights are violated when children are forced to attend classes which are at variance with the parents' religious convictions . . . (Declaration on Religious Freedom) . . . Religious parents are justified in their demands that, as in Poland, children should be enabled to study religious subjects alongside the Soviet school. The Soviet laws limit the enrollment in the Kaunas Theological Seminary to a dozen or so youths . . . This means that all the other young men and women are condemned to religious illiteracy . . ."

Commissioner Anilionis attacks priests for "political" sermons. He writes: "They seek freedom for religious propaganda that would allow them to promote fanaticism among the believers and to set them against the existing system." But "self defense and the defense of the believers from the excesses of the atheists of the regime is every priest's duty . . . Meanwhile, the present Commissioner sees in this self defense anti-state politics and the undermining of the Soviet system."

"The Soviet newspapers, books, and other media are full of attacks against the faith and the church and replete with direct slander. The question arises: who, when, and where

shall answer those slanders and reproaches? Since we have no Catholic newspapers, radio, or television, the pulpit in the church is the only place where we are able not only to explain religious truths, but also to defend the Christian world view and the right to live in accordance with one's religious convictions . . ."

"The office of the Commissioner of the Council for Religious Affairs defines its duties as mediation between the church and the atheistic state . . . It is most unfortunate that Commissioner Anilionis . . . is not as much engaged in mediation as in the administration of the church . . ."

"The actual problems of Lithuania's believers and the clergy cannot be solved from the positions of power or by branding some people as 'extremists'. Therefore, we propose that the Central Committee of the Lithuanian CP deliberate on the problems we have raised and inform the SUCP Central Committee of the wishes and demands of Lithuania's clergy and the believers — complete religious freedom whose principles are set out in the 'Declaration on Religious Freedom,' adopted by the Second Vatican Council."

Superior Court Judge Perry Shertz of Kingston received a certificate of appreciation recently from AMVETS National Commander Ernest P. Pitochelli in recognition of his work on behalf of area veterans. During the presentation, made at the Veterans Administration office, Wilkes-Barre, Shertz met with Leonard Pallis, national AMVETS service officer who presented the award on behalf of Pitochelli, and State AMVETS Commander John Nutaitis to discuss the proposed closing of the VA office. Shertz is shown flanked by Pallis, at left and Nutaitis at right. Mr. Pallis, a Plymouth funeral director, and his family are members of LCA Lodge 111 and 222.

PETKUS SUBJECT TO A PRISON REGIMEN IN (PENAL) COLONY

On August 21, 1980, Viktoras Petkus, one of the most active defenders of human rights in Lithuania, was transferred from Cistopol prison where he finished serving a three-year reinforced regimen prison term, to a (penal) colony. His journey from prison to camp lasted a week. Although the address of the new place of imprisonment was already known in the Cistopol prison, the new place was not "discovered" immediately. Although no additional charges were lodged against him, he had to spend the first night after his departure in a solitary cell of the Kazan prison. The officials on duty apologized by saying that "no outer space was available". The thirsty and hungry prisoner was served a plate of salty sprats for dinner . . . Although Viktoras had no complaints about his health prior to this experience, he spent the next several days in the hospital. He was finally brought to some undisclosed camp, but there it "turned out" that the local prisoners were dressed in black, while Petkus wore a striped garb. Again an exhausting journey along the pot-holes of the narrow country roads of Russia to the Ciusovsk raion of the Perm' area.

The new address of Viktoras Petkus is: 618263 Permskaja obl. Cusovskij raion, poc. Kuchino ucr. VS-389/36. Life in this camp is hardly different from the previous prison: the food is very poor, as in all other Russian places of imprisonment. The barracks are like cells, four prisoners to each cell. (Petkus' co-inmates are Ukrainians.) Fresh air, as in prison, is limited to one hour's outing a day. On the way to work one must pass a corridor to the cell reserved for work. The work involves electrical equipment, mostly stamping and connecting small parts.

The three years in a severe regimen prison did not break Viktoras Petkus. On the contrary, he matured even more and became even tougher as a consistent fighter, a defender of human rights, and a noble spirit . . .

The letters he is sending from prison are more than collections of scattered thoughts, but amount to complete lectures and studies. In June, for example, he sent to Vilnius a 70-page letter on the subject of "Christianity", in July some 60

pages on "Judaism", in August — 68 pages on "Islam". The Soviet postal service fails to ensure the receipt of letters even when they are registered and include a statement on the delivery of the letter to the addressee. This way the June and

July letters have "vanished". When a search was initiated, the people received the reply: "Don't try searching, you won't find it anyway".

(From *The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania*, No. 45, October 22, 1980)

Life Insurance benefit plans of the Lithuanian Catholic Alliance are most modern for adults and juveniles with additional benefits available, such as, Double Indemnity, Waiver of Premium, Double Protection, and Payor Benefit. The certificates or policies are based on authorized Actuarial Tables containing Cash, Paid-up Insurance, and Surrender Value Options approved by insurance departments.

An offer to join the LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Everyone is saving some money for the future. Most of us depend on the local branches of major banks and savings associations to keep our hard earned money and to pay us an adequate rate of interest. But is the interest on our savings adequate and does it keep up with the rate of inflation?

We have a better solution for your money problems — become a member of a Credit Union,

A LITHUANIAN CREDIT UNION!

This is what we have to offer for you:

1. 7% INTEREST on regular "day of deposit to day of withdrawal" passbook savings accounts. (That's 1.5% better than what you get in a bank).

2. 12% INTEREST on Credit Union Share Certificates that are especially attractive to small depositors. You can obtain Share Certificates for as little as \$500 or \$1000 or in larger sums (in \$500 units) for 3 months, 6 months or longer periods of time. The annual yield is in excess of 12%. (Isn't that better than the 5.5% for Savings Banks accounts?)

3. HIGHEST INTEREST ON MONEY MARKET CERTIFICATES. These Savings Certificates are issued for \$10,000 deposits and pay not a penny less than the bank issued Certificates.

4. ALL DEPOSITS ARE INSURED UP TO \$100,000 by National Credit Union Administration. Your money is just as safe here as in any bank.

5. CONVENIENT LOANS to all members at the lowest possible interest rates. You can borrow money to buy a new car, to repair your home or for any other worthwhile project. Credit Union is always here to help you.

6. FINANCIAL ADVICE, for you and for your family — free of charge service for all Credit Union members.

The KASA Lithuanian Credit Union in little more than a year has reached one and a half million dollars in deposits!

Through advertising, donations and services it helps the Lithuanian community and its individual members.

You should be one of us and you are welcome to join us.

Come in, write or phone to KASA LITHUANIAN CREDIT UNION, 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-6799.

For your convenience our offices are open every working day from 9 AM till 9 in the evening. Fridays till 6 PM and Saturdays till 5 PM.

WE HOPE TO SEE YOU SOON!

PASTOR TO BE HONORED ON 25TH ANNIVERSARY

The parishioners of St. Michael's Church, 1703 Jackson Street, Scranton, honored their pastor the Rev. Joseph J. Akulonis on his 25th anniversary to the priesthood on Sunday, May 31.

A concelebrated Mass was held at the church at 3:00 followed by a dinner at St. Mary's Center, Mifflin Avenue, Scranton, at 5:00.

Father Akulonis, son of Mrs. Clara Akulonis and the late Anthony Akulonis was born in Duryea, educated in Duryea elementary and secondary schools.

He received a Bachelor of Arts Degree from St. Bonaventure University in 1952. He also attended Christ the King Seminary, Olean, New York. On May 26, 1956, he was ordained by the late Most Rev. Jerome D. Hannan in St. Peter's Cathedral, Scranton.

He served as assistant pastor of St. Ann's, Tobyhanna, St. Gabriel's Hazleton, St. Joseph's, Scranton, and Holy Trinity, Wilkes-Barre. He also served as pastor of St. Francis, Wilkes-Barre and was assistant professor at Marywood College.

Father Akulonis was named pastor of St. Michael's in September, 1972.

Father Akulonis is a member of LCA Lodge 17.

Rev. Joseph Akulonis

GOVERNOR'S STATEMENT

HARRISBURG — Gov. Dick Thornburgh issued on May 13 the following statement regarding the attack on Pope John Paul II in Vatican City:

"Pennsylvanians of all faiths unite in prayer today for that good and gentle man who won our hearts as Pope John Paul II, the first Pope ever to visit our Commonwealth.

We are also united in our ab-

horrence of the violence which increasingly appears to be characteristic of our times.

We cannot understand the kind of sickness that would move anyone to strike down such a man of peace. We can only pray that it does not succeed in robbing us of his warmth and leadership, nor of the love for human decency he so earnestly seeks to nurture in all of the world's people."

ABOUT FANATICISM AND INTERNATIONALISM IN THE VILNIUS UNIVERSITY

(A reply to J. Aničas)

The 400-th anniversary of the University of Vilnius was marked by the Soviet press with many falsifications, notably by the propagandist J. Aničas, whose crowning piece was published in the weekly *Literatūra ir Menas* (Sept. 15 and 22, 1979). Aničas maintains that the Jesuit Fathers, who founded the university, used it to "promote religious fanaticism" and to "strengthen the Catholic reaction." By "reaction" Aničas means the entire Christian culture of Europe. He disregards the fact that in the 16th century the University of Vilnius sponsored debates between Catholics and Protestants. The university was not limited to Catholics, but also admitted Protestants and Russian Orthodox believers. Its curriculum was rather inclusive by 16th century standards.

All these historical facts totally refute Aničas' falsifications about the "reactionary" character of the University of Vilnius. His praise of the spirit of "socialist internationalism" in

the presently communist-managed university is equally unwarranted. The University of Vilnius was noted for its genuine "international spirit." And what is the true face of Soviet "socialist internationalism?" No Lithuanian schools are permitted in the Lithuanian-inhabited areas of Latvia, Belorussia and the Kaliningrad area. In the name of "socialist internationalism," many of the professors of the Lithuanian universities were deported to Siberia after the Soviet occupation of Lithuania. The noted philologist J. Kazlauskas was "bestially murdered" by the KGB several years ago. The recent months saw the arrest of lecturer Vytautas Skoudis and KGB searches among the instructors and students.

The so-called "socialist internationalism" is actually a misnomer for "chauvinist subjection of other nations, total self-isolation, denationalization of other peoples, party dictatorship, and expansion against neighboring states."

(From *Aušra, The Dawn*, No. 21, March, 1980)

COMMISSIONER ANILIONIS HARANGUES THE CHURCH HIERARCHY

In May, 1980, Petras Anilionis, Commissioner of the Council for Religious Affairs, conducted conversations with the deans of all Lithuanian dioceses. His main purpose was to "heap abuse" on the so-called "extremist priests" and to discredit them. He gave two reasons for the emergence of "religious extremism:" the extremist clergy seeks publicity abroad and wants to "fan dissatisfaction" with the Soviet power. However, he said, the "extremists" actually harm religion. He even quoted Pope John Paul II to the effect that priests "should not meddle in politics." "Extremist oppositionism," he said, "sometimes leads to anarchy." Anilionis reminded the clergy that teaching catechism to the children was still forbidden by law. He objected to the "ex-

tremist" attempts to form "councils of the clergy." The defense of the recent "prisoners of conscience," Anastazas Janulis and Povilas Buzas, in the pages of the Lithuanian *Chronicle* provoked his special indignation. He said that the absence of a religious journal in Lithuania was the fault of the "extremists," especially of the Catholic Committee for the Defense of the Rights of the Believers.

The deans did not swallow the Commissioner's charges in silence. They demanded an end to the harassment of religious students and complained about the shortage of prayerbooks. The Rev. Petras Palėnas said that the clergy "will fight for the children to the point of blood." Other deans also made it clear to the Commissioner that teach-

HAPPY 92ND BIRTHDAY!

Mrs. Agnes Bogutski celebrated her 92nd birthday on April 22.

Born in Lithuania she lived most of her life in Swoyersville.

She raised eight children, William, Swoyersville; Mary Wach, New Bedford, Mass.; Helen Pobuda, Franklin Square, Long Island; Joseph, East Rockaway, Long Island; Agnes Vitanovec, Swoyersville; Anna Haesuller, Puerto Rico; Benjamin and

Anthony are deceased.

She has 28 grandchildren, 56 great-grandchildren and 15 great-great-grandchildren.

Mrs. Bogutski is a member of St. Mary's Annunciation Church, Kingston.

She received a card of congratulations from President Ronald Reagan.

Her children spent the day with her.

DONOHUE'S RECRUITING EFFORT PAYING OFF

King's College basketball Coach Ed Donohue's aggressive recruiting effort already has begun to pay dividends.

GAR High School cage star Ed De Michele revealed Tuesday, he plans to enroll at King's next year and the Grenadiers said Donohue's recent recruiting success was a major factor in his decision.

"I was very impressed with Coach Donohue's program," said DiMichele. "I was also impressed with the great recruiting year Coach Donohue is having. He's going after a center (one of King's weak spots.)"

The talented senior, whose dad passed away a short time ago, said he wanted to attend a local school so he could be near his mother. "I wanted to relieve a little pressure from her mind," he explained. "She doesn't get out that often and she will be able to see me play at King's."

"That's just the kind of player I want," Donohue said of De Michele's reasons for attending King's. "He feels it is important for him to stay at home and be with his mother. I like a player who wants to come in and face a tough situation and respond to it. I want someone who wants to fight for a job."

De Michele, who scored over 1,400 points in his three years as a starter for Coach John Hopkins, said he hopes to play at a wing position for Donohue. "I've been working on my outside shot and dribbling," said De Michele, who is playing tournament ball for Dr. George O'Donnell's Wizards. "I feel I can do it."

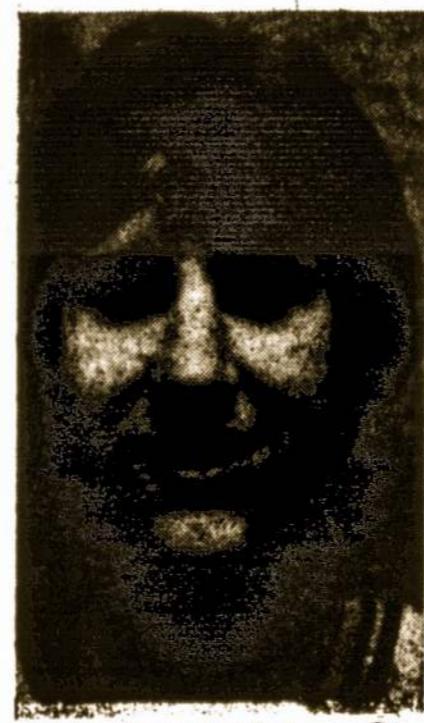
Donohue also feels De Michele, who played on two district champion teams has the tools to play outside. "I'm count-

ing on him as a shooting guard," explained the King's mentor. "He is an excellent shooter and he knows his weaknesses. Eddie is going to have to work on his quickness. We can't teach quickness. He is going to have to make the adjustment to college ball, but he is very coachable. Ed comes from a good coaching background. John Hopkins does a fine job with the kids at GAR."

De Michele said Hopkins agreed with his selection after the cager narrowed his choices to King's, Susquehanna and Moravian. His mother, Mrs. Aladona De Michele, also was pleased with his decision.

The GAR senior said he is counting on some help this summer from his brother, Jim, a former GAR cager who played for Jim Atherton at Luzerne County Community College.

Ed is a member of LCA Lodge 17. His mother is the former Aladona Kupris.

Ed De Michele

LCA MEMBER'S DEATHS

Agota Shivok — Lodge 109

— 145 Henry St., New Britain, Conn. 06051. Died: April 6, 1981. Buried: April 9, 1981 St. Mary's Cemetery, New Britain, Conn.

Mrs. Mary Mislin — Lodge 7

— 116 First St., Exeter, Pa. 18643. Died: April 10, 1981. Buried: April 13, 1981 St. John the Baptist Cemetery, Exeter, Pa.

Anna Dusky — Lodge 31

— 309 Washington Ave., Nutley, N.J. 07110. Died: April 15, 1981.

Michael Malušis — Lodge 209

— Bldg. C, Apt. 18, Edwardsville Apartments, Edwardsville, Pa. 18704. Died: March 29, 1981. Buried: March 31, 1981 St. Mary's Cemetery, Pringle, Pa.

Juozas Saukiavičius (Joseph Saukiavičius) — Lodge 8

— 2476 Green Vale Road, Cleveland, Ohio. Died: March 25, 1981. Buried: March 28, 1981 All Souls Cemetery, Chardon, Ohio.

ing of catechism to children would continue. This year the deans of the Telšiai diocese did not even bother to inform the clergy about the Commissioner's demands.

(From *The Chronicle of the Catholic Church in Lithuania*, No. 44, July 30, 1980)

Stasys L. Srupsas — Lodge 89

— 48 Elm Drive, West Hartford, Conn. 06110. Died: April 22, 1981. Buried: April 24, 1981 Mt. St. Benedict Cemetery, Bloomfield, Conn.

Frances Zedalis (Zideliene)

— Lodge 222 — 506 Stephens St., Vine Grove, Ky. 40175. Died: May 7, 1981.

Dr. Zenonas Danilevičius — Lodge 29

— 6635 S. Talman St., Chicago, Ill. 60629. Died: April 15, 1981. Buried: April 22, 1981 St. Camir's Cemetery, Chicago, Ill.

Charles J. League — Lodge 17

— 10 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. 18702. Died: May 5, 1981. Buried: May 8, 1981 Holy Trinity Cemetery, Bear Creek, Pa.

John Tonka — Lodge 179

— 503 Hillside St., Collinsville, Ill. 62234. Died: April 28, 1981. Buried: April 28, 1981 Sts. Peter and Paul Cemetery, Collinsville, Ill.

Mikalina Kvedaras — Lodge 227

— 447 Chestnut Street, Port Washington, Wisc. 53074. Died: April 29, 1981 at age 101.

Albert Karvois — Lodge 4

— 99 Schuykill Ave., Shenandoah Heights, Pa. 17976. Died: April 29, 1981. Buried: May 2, 1981 Our Lady of Fatima Cemetery, Shenandoah, Pa.

Mrs. Monica Tomolaitis — Lodge 17

— 134 Oak St., Nanticoke, Pa. 18634. Died: May 17, 1981. Buried: May 19, 1981 Holy Trinity Cemetery, Bear Creek, Pa.

He was admitted to the bar in

1942, practiced law with his

father in Wilkes-Barre from his

own office until 1956. He then

became associated with at-

torneys John W. McCormick and

Edwin Sheporwich.

Shown above are some of the Pittston senior citizens who were winners at the recent Senior Citizen Olympics held at College Misericordia: Joseph Gubitoso, bowling; Ida Orlando, baci; Mildred Shuckstes, dancing; Angelo Pompino, bocci; James Aritz, dancing; Joseph Bernouski, dancing.

OBITUARIES

Charles J. Leagus, Funeral Director, dies

Charles J. Leagus, 10 E. South St., died May 5, at 3:10 a.m. in General Hospital where he was admitted April 14.

Born in Wilkes-Barre Township, son of the late Adam and Mary Mikalouskas Leagus, he was a member of Holy Trinity Church, Wilkes-Barre and its Holy Name Society.

He was appointed assistant register of wills under the late Judge Andrew Hourigan. He was elected Register of Wills in November 1960 and served from January 1960 to December 1960.

He was appointed as Luzerne County judge in 1961 by the late Gov. David Lawrence and served on the bench for 17 years before retiring in November 1977 due to ill health.

He was a member and past commander of American Legion Post 132 on North River Street, Wilkes-Barre. He served as chairman of the CYC board and was a member of the Parochial Child Health Association. He was a member of St. Therese's Church, Wilkes-Barre. He was also a member of the Knights of Columbus and the Kiwanis Club.

He was a member of the State Bar Association and the Luzerne County Bar Association.

Surviving are his wife, the former Josephine D. Plummer; children, Mrs. Christopher Kule, Brooklyn, N.Y.; Edward Jr., Roselle Park, N.J.; Atty. Anne Lopatto, New York City; Miss Barbara Lopatto, Drexel Hill; Dr. David Lopatto, Athens, Ohio; Paul, graduate student at Florida State College; Claire, at home; Michael, with the U.S. Navy in San Diego, Calif.; William, student at Northwestern University, Evanston, Ill.; two grandchildren, sister Mary Lopatto, Wilkes-Barre Area school teacher; brothers, John, Plymouth; Richard, Scranton.

Buried May 8 with a Mass of Christian Burial in Holy Trinity Church. Interment in parish cemetery, Bear Creek.

Former Judge Edward Lopatto dies

Judge Edward W. Lopatto, 62, of 298 Old River Road, Wilkes-Barre, died May 13 afternoon in Veterans Administration Medical Center, after an illness.

He was born in Wilkes-Barre, Oct. 29, 1918, son of the late Attorney John and Mary Shultskis Lopatto. He was educated in Wilkes-Barre public schools, the old Wilkes-Barre Academy and Wyoming Seminary.

He graduated from the University of Pennsylvania in 1939 and the University of Pennsylvania Law School in 1942.

He then joined the services and became a pilot for Naval Aviation in Pensacola. He served for 45 months in the Pacific, Caribbean and South American theaters. He left the service as senior lieutenant in 1946.

He was admitted to the bar in 1942, practiced law with his father in Wilkes-Barre from his own office until 1956. He then became associated with attorneys John W. McCormick and Edwin Sheporwich.

Buried May 19 with a Mass of Christian Burial in St. Joseph's Church, Nanticoke, Interment in Holy Trinity Cemetery, Bear Creek. Mrs. Tomolaitis was a member of LCA Lodge 17, Wilkes-Barre.

assistant clerk of the Orphan's Court under the late Judge Andrew Hourigan and Judge Jones and served as law clerk under Judge Selecky.

He was appointed assistant register of wills under the late Judge Andrew Hourigan. He was elected Register of Wills in November 1960 and served from January 1960 to December 1960.

He was appointed as Luzerne County judge in 1961 by the late Gov. David Lawrence and served on the bench for 17 years before retiring in November 1977 due to ill health.

He was a member and past commander of American Legion Post 132 on North River Street, Wilkes-Barre. He

WYOMING KLONIO ŽINIOS

KNIGHTS OF LITHUANIA SCHEDULE ANNUAL CONVENTION IN SCRANTON

The 68th National Convention of the Knights of Lithuania will be held this August 19-23 at the University of Scranton co-hosted by Councils 46, Forest City; 74, Scranton, and 143, Pittston.

Eve Kazokas is general chairman assisted by co-chairmen Charles Cyzauskas, Forest City; Casimir Yanish, Scranton, and Ann Challan, Pittston. Edward Tamosaitis is treasurer and Ruth Yanish is secretary. Betty Hanas is publicity chairman.

In 1894, Lithuanian immigrants created the parish of St. Joseph, Scranton. With permission from the first Bishop of Scranton, William O'Hara, they began to raise funds to purchase land upon which the present church stands at the corner of Theodore Street and North Main Avenue. Mass was held at St. Thomas College Hall for several years.

On January 1, 1901 Bishop Michael J. Hoban, dedicated the new church. The present pastor, Father Michael Ozalas, is spiritual advisor to Council 74. Located next to St. Joseph's Church is a beautiful Lithuanian Roadside Memorial. Lithuania was known as the "Land of Crosses". Wayside shrines dotted the countryside; crosses were along roads and by-ways; at farmsteads where people could rest and pray. When the church bells rang out at noon and evening, people stopped to recite the Angelus.

Today in Lithuania there are no wayside crosses. The Soviet communist regime aims to eradicate Catholicism. The clergy and religion are under constant attack by the Communists. Truly the Lithuanian fatherland is a nation on a cross, her people are living martyrs.

The closing Mass of the Convention will be held in St. Joseph's Church on Sunday, August 23, at 10:30 a.m. Lithuanian-born Bishop Vincent Brizgys, J.C.D., Chicago, Illinois will be main celebrant. The Mass will be sung in Lithuanian by the combined choirs of Scranton, Pittston and Forest City under the direction of Professor Alphonse Bulavich.

St. Joseph's Church

LAKE-LEHMAN BAND HEAD SAYS MUSIC AIDS YOUTH

He has over 300 trophies for the work he had made possible. This past year he has added 16 trophies to the already bulging collection. All this was accomplished in the 25 years that John Miliauskas has directed the famed Lake-Lehman High School Band.

The career of this Musical Svengali started at the age of eight when he was given instructions on the trumpet. He became seriously interested in music and at the age of 15 became a student of Pom Felando and then it was on to Mansfield State College where he received a Bachelor of Science degree in music.

Today John Miliauskas is able to play and teach every instrument that is used by his 125-member band.

"We start instruction in music in fifth grade in the Back Mountain and any student who desires it and is willing to work can master an instrument in the band from a French Horn to a drum."

"People forget that the award-winning Lake-Lehman's Band changes every year with graduations. They seem to think that the band is made-up of musicians who performed 15 years ago. This is far from the truth.

"This year we will lose 20 seniors but replacements are already in the wings to take their places," he said.

Many of the students who worked under Miliauskas' direction have gone on to college where they played in bands and many are band leaders today.

"Participating in band activities is a wonderful extra-curricular experience for the youngsters because they learn very soon the spirit of cooperation and give-and-take. They soon become one cohesive family unit."

The parents of four children, John and Dorothy Miliauskas' two older children, John and Nancy play a French Horn and base clarinet in the band. Debbie and Jimmy, still too young, show signs of following the family tradition.

Lately, the Lake-Lehman band performed at the Great Southern contests of Champions, "Spring Fling," in Orlando, Fla., and walked away with first place in

Field Show; first place in Concert and second place in a new category for them, Stage Band.

They were in the Walt Disney Parade and because of their professionalism were invited back to perform at Walt Disney World anytime. This is a distinct honor.

Upon arriving home from Florida, there was a telegram awaiting the director inviting him and his band to participate in the Working Festival in Vienna, Austria, in 1982.

"I haven't had time even to think about that. We just finished raising the money for the Florida trip and for that we are extremely grateful."

John Miliauskas is a strict disciplinarian but a true friend to the members of his band. The success of the organization is truly his life's work and his goal is to get as many awards for "his youngsters" as time and dedication will allow.

WED 30 YEARS!

Mr. and Mrs. Anthony T. Perks of 187 N. Main Street, Pittston, observed their 30th wedding anniversary on May 5. They were married in St. Casimir's Church, Pittston, by Rev. George Tribendis.

Their attendants were: Mrs. John Rogolla, Tunkhannock; David Hoffner, Sr., of Pittston; Mr. and Mrs. William Nojunas, Harrisburg; Dr. and Mrs. Joseph Krischunis of Luzerne; Mrs. Edward Filipkowski, Bound Brook, New Jersey; and John Bolin, Exeter.

Mrs. Parks is the former Marion Katkowski, daughter of Mrs. Mary Katkowski and the late Alderman Joseph Katkowski, is employed by the Social Security Administration, Pittston Branch as a service representative. Mr. Parks, son of the late John and Diane Beperst, is employed as a salesman for Bronsberg and Hughes, Subaru Imports, Kingston.

Their marriage has been blessed with two daughters, Patricia M., reading specialist in the Duryea Schools and Katherine D., a student at Wilkes College.

Mrs. Perks and her mother, Mrs. Katkowski, are members of LCA Lodge 7, Pittston.

FIRST HOLY COMMUNION CLASSES

A class of six, including four girls and two boys, comprised the First Holy Communion Class recently in St. Joseph's Lithuanian Church.

The recipients: Melissa Tucker, Carla Hughes, Ronnie Joe Lucas, Robert McDermott, Lori Mikovitch, Kelly Salatis.

The pastor of St. Joseph's Lithuanian Church is Rev. George Truskaukas. He is a member of LCA Lodge 111, Plymouth.

-o-

The second grade CCD class of St. Ann's Church, Luzerne, received first Holy Communion recently.

The recipients: Charles Makarewicz, William Stackalis, Richard Sluzale, Tina Lapallo, Lori Ann Racek, Robert Jugus, Terrance Joyce, Tracey Summerlin, Lisa Haines.

ST. CASIMIR'S HNS COMMUNION BREAKFAST

The annual Father-Son Communion Breakfast, sponsored by the Holy Name Society of St. Casimir's Church will be held Sunday, June 14, immediately following the 9 a.m. Mass.

Pep Orlando, president, announces that John Murman and his sons John Jr., and David will be chairmen of the affair. Assisting the chairmen will be George Nagy, Frank Keder, Peter Menn, Joseph Rinkavage, Leo Butsavage, Stanley Abrumovage, Al Bartush, Larry Burdett, William Carey, Al Chepalis, Frank Gerosky, Al Kishkis, Cas Kizis, Sr., John Kwasniak, Al Savakinis, Ray Saunders, Ralph Tribendis and Joseph Valvonis.

An interesting program is being planned including the recognition of all men who have been members of the society fifty years. This list includes William Daileda, Kas Kizis, Sr., Peter Shuckster, Edwin Sites and Peter Yakaitis.

PARISH CITES MRS. MRAS

The choir and parish of St. Mary's Annunciation Church, Zerbe Avenue, Kingston, honored Mrs. Anna Mras with a Testimonial Dinner in the church auditorium May 31 on her 25th anniversary as the parish organist.

Mrs. Mras started her musical career with many years of practice, lessons, and three years of music at Wyoming Seminary. At the age of twelve years she played piano for the music accompaniment for the silent films at the Hippodrome theater. At 16, she was the organist for St. Casimir's Church in Plymouth where she played organ for six years until she married George Mras and started to raise her family.

Mrs. Mras has two children, George and Michael. George attended Princeton University where he achieved the degree of Doctor of History. Dr. George Mras is a professor, at the present time, at the University of Cincinnati. Michael is a graduate of Wilkes College with a Masters Degree from the University of Scranton. Michael is with the State Government in the Labor and Industry Department.

After raising her children, Mrs. Mras was a piano teacher and played the organ for the various churches in Plymouth. In 1956, she was asked to play the organ for St. Mary's Annunciation Church in Kingston, where she is presently celebrating her 25th year as the parish organist.

Mrs. Mras' son George is a member of LCA Lodge 111, Plymouth.

kalis, Lisa Haines and Richard Sluzale offered the sign of peace to others who attended the Mass.

Mrs. Bernardine Peterlin, CCD instructor and her assistant, Mrs. Joan Joyce, helped the children prepare for their special day.

The pastor of St. Ann's Church is Msgr. Frank Yashkus. He is a member of LCA Lodge 17, Wilkes Barre, Pa.

Shown above is the First Holy Communion class at Saint Casimir's Church Pittston. Front row, from left, John Drouse, Karen Chernouskas, Maria Naugle, Carla Dietrick. Second row, Chris Goldowski, Michael Fath, Don Kasper, Gene Mizenko. Back row, Father Peter Alisauskas, Sister Joan, Father Joseph Sibilano.

"Garse" galima įsigyti šias knygas (Lietuvių ir anglų kalbomis)

Lithuanian Cookery, paruošė Izabelė Sinkevičiūtė. 316 puslapių, didelio formato. Kaina \$8.00

Amerikos Lietuvių Taryba, parašė Leonidas Šimutis. Kaina 3.00

Lietuvių — Anglų Kalbų Žodynai, paruošė B. Piesarskis ir B. Svecevičius. 512 psl., apie 27,000 žodžių. Kaina \$8.00

Anglų — Lietuvių Kalbų Žodynai, paruošė V. Baravykas. Apie 30,000 žodžių ir posakių Kaina \$8.00

Lietuvių kalbos vadovas (Introduction to Modern Lithuanian) Paruošė kalbininkai Leonidas Dambrūnas, Antanas Klimas ir William R. Schmalsteig. Kaina \$10.00

Popular Lithuanian Recipes, lietuvišku valgiu mėgėjams Juzės Daužvardienės anglų kalba paruošta knyga. Kaina \$4.00

Vytautas The Great, kan J.B. Končiaus angliskai parašyta istorinė knyga. Kaina \$2.00

Lithuanian Self-Taught, M. Variakojytės - Inkenienės paruoštas rankvedis, prisilaikant Marlborough's sistemos. Kaina \$3.50

Vidudienio Sodai, Bernardo Brazdžionio eilėtačiai. Už šį poezijos rinkinį autorius laimėjo 1958-59 metų kultūros žurnalo "Aidų" literatūros premiją. Viršelio aplanką piešė dail. Telesforas Valius. Kaina \$4.00

Amerikos Lietuvių Vardynas, Jungtiniai Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografinių žinios, su prof. Kazio Pakšto išvadu. 240 psl., kietais viršeliais. Kaina \$4.00

The Forty Years of Darkness, by Juozas Vaišnora, translated by Joseph Boley. Suppression of the Lithuanian Press and how it was regained. Price ... \$2.00

Lithuanians in America, Dr. Antanas Kučas; translated by Joseph Boley \$6.00

The Brothers Domeika, a novel, Liudas Dovydiunas; translated by Milton Stark \$6.00

Day of Shame, the truth about the murderous happenings aboard the Cutter Vigilant, during the Russian-American confrontation at Martha's Vineyard. The tragedy of Simas Kudirkas, by Algimantas Rukšėnas \$9.00

Teismas Biržely, dokumentuotai aprašoma Nijolės Sadūnaitės teismas ir kaltinimas. Parašė Jurgis Gliauda. Kaina \$2.00

Simas (The story of Seaman Simas Kudirkas), by Jurgis Gliauda. Translated from Lithuanian by Kęstutis Čižiūnas and J. Žemkalnis \$5.00

"Garsas" Administracija
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.) Wilkes-Barre, Pa. 18703